

«ՍԵՎՈՐԵԼ ԱՐՄԵՆԻԱ» ՍՊԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններ և
Անկախ առողջապահություն
2022թ. դեկտեմբերի 31

Բովանդակություն

Անկախ առողջապահության եզրակացությունների հաշվառման մասին	1
Համույթի կամ վճարի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվառման մասին	4
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվառման մասին	5
Սեփական կառավարության վտանգավորությունների մասին հաշվառման մասին	6
Կրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվառման մասին	7
Ֆինանսական հաշվառման մասին հաշվառման մասին կազմակերպություններին կից ծանրագույններ	8

Անկախ առևտորական եզրակացություն

«Սեյչորի Արմենիա» ՍՊԸ մասնակիցներին և դեկավարությանը

Կարծիք

Մենք առևտիսի ենք ենթարկել «Սեյչորի Արմենիա» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության (այսուհետ՝ Ընկերություն) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի նախն հաշվետվությունը՝ առ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ը, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սեփական կապիտալու փոփոխությունների և դրանական միջոցների հոսքերի նախն հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի բաղարականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առունելիով ճշմարիտ են ներկայացնում «Սեյչորի Արմենիա» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության ֆինանսական վիճակը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքը և դրանական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՍՍ-ներ):

Կարծիքի հիմքեր

Մենք առևտիսն իրականացրել ենք Առևտիսի միջազգային ստանդարտների (ԱՍՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը նկարագրված է մեր հաշվետվության՝ «Առևտորի պատասխանատվությունը՝ ֆինանսական հաշվետվությունների առևտիսի համար» հատվածում: Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների երիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված «Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների երիկայի կանոնագրի» (ՀԵՍՍՆ կանոնագիրը) և Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական հաշվետվությունների՝ մեր առևտիսի համար կիրառելի վարքագիր պահանջների, և պահպանել ենք երիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն նշված պահանջների և ՀԵՍՍՆ կանոնների: Համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար ու համապատասխան առևտորական ապացույցներ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Նեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձամց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Նեկավարությունը պատասխանատու է ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՍՍ) համապատասխան սույն ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացնման և այնպիսի ներքին հոկուրության համար, որը դեկավարությունը համարում է ամերաժշտ սխալի կամ խարդախության արդյունքում առաջացող էական խեղաթյուրումներից գերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Crowe and Asatryan LLC
"Dom Moskvy" Business Center,
7, Argishtikci, 2nd floor,
Yerevan, 0015, Armenia
T. +(374) 60 53 23 23
+ (374) 99 54 33 88
E-mail: general@crowe.am
general@asatryans.com
www.crowe.com
www.asatryans.com

Բրուս բնակ Առաքորյան ԶՊԸ
"Տօն Մոսկվի", Աբովյան փողոց,
Արբաշտի փող., 7, 2-րդ ետակ,
բ. երկու. 0015, ՀՀ
Հ. +(374) 60 53 23 23
+ (374) 99 54 33 88
E-mail: general@crowe.am
general@asatryans.com
www.crowe.com
www.asatryans.com

Ֆինանսական հաշվետվորթյունները պատրաստելիս դեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության անընդհատ գործելու կարողությունը զնահատելու համար՝ աներաժշտորյան դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, բացառությամբ այն դեսբերի, եթե դեկավարությունը նուադիր է լուծարել Ընկերությունը, ընդհատել դրա գործունեությունը, կամ էլ չունի այրիքի շփարփելու որևէ իրատեսական այլընտրանը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են Ընկերության ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Առողջութիւն պատասխանատվորթյունը ֆինանսական հաշվետվորթյունների առողջութիւն համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվորթյունները բոլոր էական առողջությունը գերծ են էական խեղաքարյուրուններից, և ներկայացնել առողջութուական եզրակացորդյուն, որը ներառում է մեր կարծիքը: Ողջամիտ հավաստիացումը ամենաբարձր ճակարդակի հավաստիացում է, քայլ այն չի երաշխավորում, որ ԱՍՍ-ներին համապատասխան իրականացված առողջութ միշտ կհայտնաբերի էական խեղաքարյուրունը, եթե այն առկա է: Խեղաքարյուրունները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում, և համարվում են էական, եթե խեղանուորեն կարող է ակնկալի, որ դրանք առանձին կամ ծրագիր վերցրած, կազդին ֆինանսական հաշվետվորթյուններն օգտագործուների՝ սույն ֆինանսական հաշվետվորթյունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՍՍ-ների համաձայն իրականացրած առողջութիւնը ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք նաև նագիտական դատողություն և պահպանում նաև նագիտական թերահավատություն: Ի լրում՝

- Բացահայտում և զնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվորթյուններում առկա էական խեղաքարյուրունների ոխով, նախազծում և խրականացնում ենք առողջութուական ընթացակարգեր՝ այդ ոխովին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք թերում առողջութուական ապացույցներ, որոնք բավականաշափ և համապատասխան հիմք են համովանութ մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաքարյուրման շիայտնաբերման ոխովն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաքարյուրման շիայտնաբերման ոխովը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտունավոր բացրողուններ, սխալ ներկայացումներ, կամ ներքին վերահսկողության համակարգի շարաշակում:
- Ձեռք ենք թերում առողջութիւն ստուգիով ներքին հոկոդուրյան համակարգի նաև սխալ ստուգում առողջութիւն ներքին հոկոդուրյան համակարգի նաև սխալ ստուգում առողջութիւն ներքին հոկոդուրյան համակարգի արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև դեկավարության կողմից կատարված հաշվապահական զնահատումների և առնչվող բացահայտումների իմմանակորպածությունը:
- Եզրահանգում ենք դեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման արնդիաստության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք թերված առողջութուական ապացույցների վրա՝ զնահատում ենք, թե արդյունք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որը կարող է էական կամ կամ առաջացնել Ընկերության

անընդհատ գործելու կարողության նկատմամբ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա պարտավոր ենք առողջության եզրակացությունում ուշադրություն երավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները համապատասխան չեն, ծեսափոխել մեր առողջության եզրակացությունը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր առողջության եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված առողջության ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Ընկերությանը դադարեցնել գործունեության անընդհատության հիմունքի կիրառումը:

- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օրակններում գտնվող անձանց, ի թիվու այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք առողիտի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև առողիտի ընթացքում հայտնարերի նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողության համակարգին վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Մենք կառավարման օրակններում գտնվող անձանց նաև տրամադրում ենք հայտարարություն, ըստ որի՝ մենք պահպանել ենք անկախության վերաբերյալ վարքագծի պահանջները, ինչպես նաև նրանց տեղեկացնում ենք բոլոր հարաբերությունների կամ այլ հարցերի մասին, որոնք ըստ ողջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնարներ անկախության վրա, և, որտեղ կիրառվի է, նախազգուշական միջոցառումների մասին:

Կառավարման օրակններում գտնվող անձանց հաղորդիված հարցերից մենք որպես ենք այն հարցերը, որոնք համարվել են առավել նշանակալի լրացրելիք ժամանակաշրջամի ֆինանսական հաշվետվությունների առողիտի ընթացքում, և, հետևաբար, հանդիսանում են առողիտի առանցքային հարցեր: Այս հարցերը նկարագրում ենք առողիտի եզրակացությունում, եթե օրենսդրությամբ կամ իրավական ակտերում չի արգելվում տվյալ հարցի երազարակային բացահայտումը, կամ, եթե խիստ բացարիկ հանգամանքներում, որոշում ենք, որ տվյալ հարցը չպետք է ներկայացվի առողիտուրի եզրակացությունում, քանի որ կարող է ողջամտորեն ակնկարվել, որ դրա ներկայացման հետ կապված բացասական հետևանքները ավելի շատ կլինեն, քան դրա ներկայացմանը պայմանավորված հանրային օգոտող:

Այս առողիտի առաջարանքի պատասխանատուն Ալբերտ Ասատրյանն է:

10 նոյեմբերի 2023թ.

Ալբերտ Ասատրյան

Տնօրեն-քածնեալեր,
առաջադրանքի ղեկավար

Քրոու ընդ Ասատրյան ՍՊԸ

թ. Երևան, Հայաստանի Հանրապետություն

Համայնքի կոմ պիտի և ոչ հօգատարվությունը վեճութեան մասին բարեկարգութեան մասին

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Հաճախորդների և առ առ առ ամսագրերից հասուրը	4	3,184,524
Հաճախորդների շահույթը		3,184,524
Այլ նկանառներ	5	226,618
Աշխատակիցներիմ հատուցումներ	(1,986,511)	(1,363,676)
Գովազդի և մարմատինգի ծախսեր	(6,230)	(2,714)
Մաշխանուրյուն և աճորտիզացիա	(406,263)	(237,599)
Հիմ.միջ.նորոգման գծով ծախսեր	(55,784)	(21,304)
Պրամննախային և կոմոնալ ծախսեր	(72,959)	(52,992)
Առողջապահութան և խորհրդատվական ծախսեր	(30,565)	(23,718)
Ազգային վարչական ծախսեր	(58,400)	(43,597)
Գործուղման ծախսեր	(13,757)	(2,092)
Հեռախաղորդակցության ծախսեր	(17,510)	(22,396)
Պահուստներ	(263,215)	(187,207)
Այլ ծախսեր	5	(513,760)
Գործառնական գործունեությունից շահույթ(նաև)	(13,812)	811,896
Ֆինանսական ծախսեր	6	(73,445)
Այլ ֆինանսական հողածներ	7	51,890
Շահույթ(վնաս) միմյան հարկեր		(35,367)
Շահույթարկի գծով ծախս(վարչապահությամբ)	8	(17,692)
Տարվա շահույթ(վնաս)		(53,059)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		439,285
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ հարկեմնեց նետ		
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ		(53,059)
		439,285

Ֆինանսական հաշվատվությունները հաստատվել են Ընկերության դեկտավարության
կողմէց 2023թ. նոյեմբերի 10-ին՝

«Անկ-Կոմարտ» ՍՊԸ
ի դեմս տնօրին
Ռևազիկ Կեսոյանի

Համայնքի կոմ վեճութեան բարեկարգության համապարփակ արդյունքների մասին հաշվատվությունը պետք է
ընթացիկ այլ հիմնական և առավելությունների բարեպահության մասին հապատ չ-ից մինչև 42-րդ էջեամ
ներկայացնալու օրը համարակալվել է մայիս նոր մնալուն

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվորյուն

Հազար լրամ	2022թ.		2021թ.	
	Ծննդյան 31-ի	ըրույան	Ծննդյան 31-ի	ըրույան
Ծննդյան 31-ի	ըրույան	Ծննդյան 31-ի	ըրույան	Ծննդյան 31-ի
Ակտիվներ				
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ				
Հիմնական միջոցներ	9	1,403,442	693,608	
Ոչ նյութական ակտիվներ	10	7,349	7,467	
Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ		48,377	45,368	
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	11	906,505	251,011	
Հնահանուած հարկային ակտիվ	12	81,468	35,733	
		2,447,141	1,033,188	
Ծրացիկ ակտիվներ				
Առևտրային և այլ դերիտորական պարտեր	13	615,328	343,560	
Ծրացիկ հարկային ակտիվներ		332,418	28,537	
*Իրանական միջոցներ և հանարժեքներ	14	200,307	567,743	
		1,148,053	939,840	
Ծրամենը ակտիվներ		3,595,194	1,973,028	
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ				
Կապիտալ և պահուածներ				
Բաժնետիրական կապիտալ	15	100	100	
Կուտակված շահույթ/(բնաս)		(67,489)	(14,430)	
		(67,389)	(14,330)	
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ				
Վարկեր և փոխառություններ	16	2,165,554	1,306,022	
Կրեդիտորական պարտեր վարձակայտյան գծով	17	845,119	245,481	
		3,010,673	1,551,503	
Ծրացիկ պարտավորություններ				
Կրեդիտորական պարտեր վարձակայտյան գծով	17	83,730	58,086	
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտեր	18	402,414	296,331	
Ծրացիկ ֆինանսական պարտավորություններ		49,981	-	
Պահուածներ	19	115,785	81,438	
		651,910	435,855	
		3,662,583	1,987,358	
Ընդունենք սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		3,595,194	1,973,028	

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվորյունը պիտոք է ընթացիկ այս ֆինանսական հաշվետվորյունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 8-ից մինչև 42-ից էջերում ներկայացված կլիյ ծանրապրորյունների հետ մեկտեղ:

Մեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	Բաժնե- տիրական կապիտալ	Կոռակած շահույթ/վճառ	Ընդունված
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույթամբ	100	(453,715)	(453,615)
Տարվա շահույթ/վճառ	-	439,285	439,285
Ընդունված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ	-	439,285	439,285
2021 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույթամբ	100	(14,430)	(14,330)
Տարվա շահույթ/վճառ	-	(53,059)	(53,059)
Ընդունված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ	-	(53,059)	(53,059)
2022 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույթամբ	100	(67,489)	(67,389)

Մեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 8-ից մինչև 42-րդ էջերում ներկայացված կից նաև որպես բարեկարգությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվորյուն

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Գործառնական գործունությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Տարվա շահույթ	(53,059)	439,285
Ծագողություններ		
Համեմատակի գծով ծախս	17,692	137,488
Մաշվածություն և ամորտիվացիա	406,263	237,599
Ֆինանսական ծախս(ներմուծությանը համապատասխան)	73,445	147,299
Հիմնական միջոցների օտարականաց (օգոտականաց) նվազագույնը	-	25
Պահուաններ	34,347	51,812
Փոխարժեային տարրերություններ (օգոտականաց) նվազագույնը	(51,890)	87,824
Գործառնական շահույթ նախրան շրջանառու կապիսալի փոփոխությունները	426,798	1,101,332
Առևտային և այլ գերիառարական պայմանների փոփոխություններ		
Այլ ակտիվների փոփոխություններ	(656,124)	155,566
Առևտային և այլ կրթելության պարագաների փոփոխություններ	(3,009)	(11,384)
Հերացիկ ֆինանսական պարուավորությունների փոփոխություններ	174,868	(63,768)
Գործառնական գործունությունից սուսացված դրամական միջոցներ	70,201	-
Գործառնական գործունությունից սուսացված դրամական միջոցներ	12,734	1,181,746
Վճարված տարուններ	-	(114,760)
Վճարված շահուարարկ	(126,607)	-
Գործառնական գործունությունից սուսացված գույտ դրամական միջոցներ	(113,873)	1,066,986
Ներդրումային գործունությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Տրիանգուլատորների կամքավճարներ	(111,515)	-
Հիմնական միջոցների և ոչ համարական ակտիվների ձևորդություններ	(999,120)	(264,512)
Ներդրումային գործունությունից սուսացված գույտ դրամական միջոցներ	(1,110,635)	(264,512)
Ֆինանսական գործունությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Վարեկան և փոխառությունների նույնը	1,109,639	-
Վարեկան և փոխառությունների նախուածություններ	-	(380,184)
Վարձակալության գծով պարուավորության մարում	(85,119)	(85,119)
Ֆինանսական գործունությունից սուսացված գույտ դրամական միջոցներ	1,024,520	(465,303)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գույտ աճ/(նվազում)	(199,988)	337,171
Արտաքին փոխարժեքի ազգեցուրյունը դրամական միջոցների վրա	(167,448)	(41,446)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների տարեսկզբի դրամական միջոցների նվազագույնը	567,743	272,018
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների տարեսկզբի դրամական միջոցների նվազագույնը	200,307	567,743

Դրամական միջոցների հոսքերի նախուածությունները պետք է բարեցնի այս ֆինանսական հաշվետվորյունների բաղկացուցիչ նույն կազմող 8-ից մինչև 42-րդ էքտրում ներկայացված կեց ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական հաշվետվորյուններին կից ծանոթագրություններ

1 Գործառնորյանների բնույթը և ընդհանուր տեղեկատվորյուն

«Մեյքորել Արմենիա» սահմանափակ պատասխանատվորյանք ընկերությունը (այսուհետ՝ «Ընկերություն») գրանցվել է Հայաստանի Հանրապետության իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրում՝ 2019թ. հունիսի 25-ին, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը համապատասխան:

Իր հիմնադրման օրվամից Ընկերությունը աշխարհի առաջատար ընկերություններին մատուցում է հաճախորդների սպասարկման ծառայություններ: Այս պահի դրույթամբ ունի երեք հիմնական հաճախորդ՝ որոնցից երկուսը գտնվում է Գերմանիայում, մեկը՝ Նիդերլանդների թագավորությունում:

Գերմանական էլեկտրոնային առևտուվ գրադադար կազմակերպություններին մատուցված ծառայության հիմնական տեսակներն են գերմանախոս հաճախորդների մոտ էլեկտրոնային առևտուվ ընթացքում առաջացած խնդիրների առաջնային ուսումնասիրությունը և համապատասխան խնդիրների լուծումը զանգերի, էլեկտրոնային նամակների և էլեկտրոնային հաղորդագրությունների միջոցով:

Նիդերլանդական կազմակերպությանը մատուցվող ծառայության հիմնական տեսակն է՝ ֆրանչական տարսի ծառայությունից օգտվող գերմանախոս հաճախորդների մոտ առաջացած խնդիրների ուսումնասիրությունը և վերացումը զանգերի, էլեկտրոնային նամակների և էլեկտրոնային հաղորդագրությունների միջոցով:

Ընկերության բաժնետոմսների հարյուր տոկոսը պատկանում է Մեյքորել Գրուպ Լուրսմբուրգ Ս.Ա.-ին:

Ընկերության գտնվելու վայրը և իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Տիգրան Մեծի 16: 2022թ. ընկերության աշխատակիցների միջին բիլանակը կազմել է 417 մարդ (2021թ.՝ 316 մարդ):

2 Պատրաստման հիմքերը

2.1 Համապատասխանություն

Ֆինանսական հաշվետվորյունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվորյունների միջազգային ստանդարտների (ՓՀՍՍ) համաձայն, ինչպես իրավաբակել է Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՍՍԽ) կողմից:

2.2 Շամաշման հիմքեր

Ֆինանսական հաշվետվորյունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի սկզբունքով, բացառությամբ որոշ ֆինանսական գործիքների, որոնք ներկայացված են ապագա դրամական հոսքերի ներկա գնույթած արժեքով:

2.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (դրամ), որն էլ հանդիսանում է Ընկերության գործառնական ֆունկցիոնալ արժույթը, բայց որ այն լավագույն արտացոլում է Ֆինանսական հաշվետվորյունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Ընկերության գործարքների տնտեսական բավանդակությունը:

Սույն ֆինանսական հաշվետվորյունները ներկայացված են հայկական դրամով, քանի որ, դեկալիարտյան համոզմամբ, այս արժույթն առավել օգտակար է Ընկերության ֆինանսական հաշվետվորյուններին օգտագործողների համար։ Դրանով ներկայացված ամրող ֆինանսական տևակատվորյունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար միավոր։

2.4 Ընահատումների և դատողությունների կիրառում

ՖՀՍՍ-ին հաճախատախան ֆինանսական հաշվետվորյունների պատրաստումը պահանջում է, որպեսզի Ընկերության դեկալիարությունը կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են գործում ֆինանսական հաշվետվորյունների ամսաթիվի դրայամը ակտիվների և պարտավորությունների գումարների, ինչպես նաև հաշվետվորյունների առաջիկ գումարների վրա։ Առավել մեծ դատողությունը պահանջող և բարդություն ներկայացնող էական որորտները, կամ այն ուղրուները, որտեղ ենթադրություններն ու գնահատումներն էական են ֆինանսական հաշվետվորյունների համար, բացահայտված են ֆինանսական հաշվետվորյուններին կից ծանոթագրություն։

2.5 Նոր և փոփոխված ՖՀՍՍ ստանդարտներ, որոնք ուժի մեջ են մտնում ընթացիկ տարվա համար

Սույն ֆինանսական հաշվետվորյունների հաստատման ամսաթիվ դրայամը Ընկերությունն առաջին անգամ կիրառել է որոշակի ստանդարտներ և փոփոխություններ, որոնք ուժի մեջ են մտնում 2022թ. հունվարի 1-ին կամ դրամից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար։ Ընկերությունը փաղաժամկետ չի ընդունել որևէ այլ ստանդարտ, մեկնարանություն կամ փոփոխություն, որը բողարկվել է, բայց դեռ ուժի մեջ չի մտել։

Նշված ամսաթիվը կամ դրամից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար	Կիրառելությունը
Կոմիսիոն վճարմելը Ֆինանսական պարտավորությունների ապահանաջան «10 տոկոս»-ի բնաստում (ՖՀՍՍ 9-ի փոփոխություն)	1 Հունվարի, 2022թ. Ընդունված
Անբարենապատ պայմանագրեր – Պայմանագրի կատարման ժամանակ (ՀՀՍՍ 37-ի փոփոխություն)	1 Հունվարի, 2022թ. Ընդունված
Հիմնական միջոցներ. Մուտքեր միմյանց նախառնաված օգտագործումը (ՀՀՍՍ 16-ի փոփոխություն)	1 Հունվարի, 2022թ. Ընդունված
Դուտոր կազմակերպությունը որպես առաջին անգամ որդեգործ (ՖՀՍՍ 1-ի փոփոխություն)	1 Հունվարի, 2022թ. Ընդունված
Հարկունջ իրական արժեքի չափման մեջ (ՀՀՍՍ 41-ի փոփոխություն)	1 Հունվարի, 2022թ. Ընդունված
Թարմացումներ Հայեցակարգային հիմունքներին հայտնում (ՖՀՍՍ 3-ի փոփոխություն)	1 Հունվարի, 2022թ. Ընդունված
ՖՀՍՍ 9. «Ֆինանսական գործիքներ» - Կոմիսան վճարմելը Ֆինանսական պարտավորությունների ապահանաջան «10 տոկոս»-ի բնաստում	

Փոփոխությունը պարզաբնում է կոմիսիոն վճարմելը, որոնք կազմակերպությունը ներառում է՝ գնահատելիս՝ արդյոք նոր կամ փոփոխված ֆինանսական պարտավորության

պայմանները ենթա տարրերվում են սկզբնական ֆինանսական պայմանագրության պայմաններից: Այս վճարները ներառում են միայն փոխառուի և փոխառուի միջև վճարված կամ ստացված վճարները, ներառյալ փոխառուի կամ փոխառուի կողմից մյուսի անունից/օգտին վճարված կամ ստացված վճարները: ՀՀՍՍ 39. «Ֆինանսական գործիքները, ճամաշումը և չափումը» ստանդարտի համար նման փոփոխություն չի առաջարկվում:

Անցումային դրույթների համաձայն՝ Ընկերությունը կիրառում է փոփոխությունը ֆինանսական պարտավորությունների նկատմամբ, որոնք փոփոխվել են տարեկան հաշվետո ժամանակաշրջանի սկզբում կամ դրանից հետո, եթե կազմակերպությունն առաջին անգամ կիրառում է փոփոխությունը (սկզբնական կիրառման ամսաթիվը):

Անրարինապատ պայմանագրեր – Պայմանագրի կատարման ժամանելու պահին - ՀՀՍՍ 37-ի փոփոխություն

Անրարինապատ պայմանագրերը պայմանագրի է, որով նախատեսված պարտականությունները կատարելու անխուսափելի ծախսումները (այսինքն՝ այն ծախսումները, որոնցից Ընկերությունը չի կարող խոսափել, քանի որ ունի այդ պայմանագրից) գերազանցում են այդ պայմանագրից ակնկալվող ստացվելիք տնտեսական օգուտները:

Փոփոխությունները սահմանում են, որ երբ գնահատվում է արդյոք պայմանագրի անրարինապատ է կամ ոչ շահուրարեր Ընկերությունը պետք է ներառի այն ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն առնչվում են ապրանքների կամ ծառայությունների մատուցման պայմանագրին, ներառյալ ուղղակի ծախսումները (օրինակ՝ ուղղակի աշխատանքի և նյութերի ծախսումները) և պայմանագրային գործումներության հետ անմիջականորեն կապված վերադիր ծախսերը (օրինակ՝ պայմանագրի կատարման համար օգտագործվող սարքավորումների նաշվածություն, պայմանագրի կատարման և վերահսկողության ծախսեր): Ընդհանուր և վարչական ծախսերը ուղղակիորեն չեն առնչվում պայմանագրին և չեն ներառվում, եթե դրանք հատակ ենթակա չեն վճարման կոնտրագենուի կողմից՝ համաձայն պայմանագրի:

Հիմնական միջոցներ. Մուտքեր մինչև նախատեսված օգտագործումը - ՀՀՍՍ 16-ի փոփոխություն

Փոփոխություններն արգելում են հիմնական միջոցների միավորի արժեքից հանել մինչև այդ ակտիվի օգտագործման համար հասանելի լինելը արտադրված նմուշների վաճառքից ստացված ցանկացած հասույթ, այսինքն՝ հասույթը՝ մինչև ակտիվը համապատասխան վայր հասցնելը և դեկավարության նախանշած նապատակներով օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի թերելը: Հետևարք, Հիմնադրամը ճամաշում է նման վաճառքից հասույթը և դրա հետ կապված ծախսերը շահույրում կամ վնասում: Ընկերությունը չափում է այդ նմուշների արժեքը՝ համաձայն ՀՀՍՍ 2. «Պաշարներ» ստանդարտի:

Փոփոխությունները նաև պարզաբանում են, թե ինչ է նշանակում «ակտիվի անխափան աշխատանքի տեսատվորում»: ՀՀՍՍ 16-ն այժմ սահմանում է սա որպես գնահատում, թե արդյոք ակտիվի տեխնիկական և ֆիզիկական արդյունավետությունն այնպիսին է, որ այն կարող է օգտագործվել ապրանքների կամ ծառայությունների արտադրության կամ մատակարարման, այլոց վարձակալության կամ վարչական նպատակների համար:

Եթե համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվորյունում առանձին չի ներկայացվում, ապա ֆինանսական հաշվետվորյունները պետք է բացահայտեն շահույրում կամ վնասում ներառված հասույթի և ծախսերի գումարները, որոնք վերաբերում են արտադրված նմուշներին, որոնք կազմակերպության սովորական գործունեության

արդյունք չեն, և թե համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվորյունում որ Խորհրդական համախմբությունը գումարված այդպիսի հասույթներ և ծախսեր:

ՖՀՍՍ 1. «Ֆինանսական հաշվետվորյունների միջազգային ստանդարտների առաջին անգամ որդեգրումը» - Կուտր կազմակերպությունը որպես առաջին անգամ որդեգրող

Փոփոխությունը թույլ է տալիս դուստր կազմակերպությանը, որն ընտրում է կիրառել ՖՀՍՍ 1-ի Դ-16(ա) պարագրաֆը՝ չափելով վերահաշվարկնան կոտակային տարրերությունները՝ օգտագործելով՝ մայր կազմակերպության համախմբված ֆինանսական հաշվետվորյուններում ներկայացված գումարները՝ նիմնվելով մայր կազմակերպության ՖՀՍՍ-ին անցնելու ամսաբի վրա, եթե ճշգրտությունը չեն կատարվել համախմբման ընթացակարգերի նպատակով և այն բիզնեսի միավորնան արդյունքները հաշվի առնելու նպատակով, որի արդյունքում մայր կազմակերպությունը ծեռը է թերել դուստր կազմակերպությունը: Այս փոփոխությունը նաև կիրառվում է ասոցիացված կազմակերպության կամ համատեղ ծխոնարկության նկատմամբ, որն ընտրում է կիրառել ՖՀՍՍ 1-ի Դ-16(ա) պարագրաֆը:

ՀՀՍՍ 41. «Գյուղատնտեսություն» – Հարկումը իրական արժեքի չափման մեջ

Այս փոփոխությամբ չներկայանում է ՀՀՍՍ 41-ի 22-րդ պարագրաֆի պահանջը, ըստ որի՝ կազմակերպությունները չեն ներառում հարկերի վճարման համար դրանական միջոցների հոսքերը, եթե չափում են ակտիվների իրական արժեքը ՀՀՍՍ 41-ի շրջանակներում:

Այս փոփոխությունները որևէ ազդեցություն չեն ունեցել Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվորյունների վրա, քանի որ Ընկերությունը չունի ակտիվներ ՀՀՍՍ 41-ի շրջանակներում հաշվետու ամսաբի դրույթում:

Թարմացում Հայեցակարգային հիմունքներին հորսոն - ՖՀՍՍ 3-ի փոփոխություն

Փոփոխությունները բարձացնում են ՖՀՍՍ 3-ը, այնպէս որ այն հորմ անի 2018թ. Հայեցակարգային հիմունքներին 1989թ. հիմունքների փոխարեն: Դրանք նաև ՖՀՍՍ 3-ում ավելացնում են պահանջ, ըստ որի՝ ՀՀՍՍ 37. «Պահուածներ, պայմանական պարտավորությունները և պայմանական ակտիվներ» սուանդարտի շրջանակում ընդգրկված պարտավորությունների համար ծեռը թերող կիրառում է ՀՀՍՍ 37-ը՝ որոշելու, թե արդյոք ծեռքերման ամսաբի ներկա պարտավորություն գոյություն ունի անցյալ դեպքերի արդյունք: Այն պարտադիր վճարների համար, որոնք գտնվում են ՖՀՍՍՍՍԿ 21 Պարտադիր վճարներ միկրոբանության շրջանակում, ծեռքերողը կիրառում է ՖՀՍՍՍՍԿ 21-ը՝ որոշելու համար, թե արդյոք այն պարտավորեցնող իրադարձությունը, որն առաջացնում է պարտադիր վճարը վճարելու պարտավորություն, տեղի է ունեցել մինչև ծեռքերման ամսաբիվը:

Ընկերության դեկավարությունը չի ակնկալում, որ այս փոփոխությունների կիրառումը ենական ազդեցություն կունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվորյունների վրա:

Նոր և վերանայված ՖՀՍՍ սուանդարտներ, որոնք հրապարակված են, քայլ դեռևս ուժի մեջ չեն մտնել

Սույն ֆինանսական հաշվետվորյունների հաստատման ամսաբի դրույթամբ Ընկերությունը չի կիրառել հետևյալ նոր և վերանայված ՖՀՍՍ սուանդարտները, որոնք թողարկվել են, քայլ դեռևս ուժի մեջ չեն.

<u>ՖՀՍՍ հիմնադրամի կողմց ավարտիած ծրագրեր</u>	<u>Նշված ամսաթվեց կամ դրամից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար</u>	<u>Կիրառելիությունը</u>
<u>Փոփոխություններ ՖՀՍՍ 10-ում. «Հիմնանական ֆինանսավան հաշվառվոքյուններ» և ՀՀՍՍ 28. «Ներդրություններ առողջացված և դրամություններում» - Ներդրությի և նրա ասոցիացված ընկերության կամ համատեղ ձեռնարկության միջև, ակտիվների վաճառք կամ ներդրությունը ՀՀՍՍ 1-ում. «Հիմնանական հաշվառվոքյունների ներկայացումը՝ Պարտավորությունների դասակարգումը ընթացիկի և ոչ ընթացիկի Փոփոխություններ ՀՀՍՍ 1-ում. «Հիմնանական հաշվառվոքյունների ներկայացումը և ՀՀՍՍ պրակտիկայի գծով հայտարարություն 2 (Եւկանության որոշման դատողությունների իրականացում) – Հաշվապահական բարարականության բազահայտումները Փոփոխություններ ՀՀՍՍ 8-ում. «Հաշվապահական հաշվառման բաղադրականություն, փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում և պահպանը՝ Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում Փոփոխություններ ՀՀՍՍ 12-ում. «Հակուրահարկեր» Սուանձին գործարքից բխող ակտիվների և պարտավորությունների հետ կապված հետաձգված հարկեր ՖՀՍՍ 17. "Պարահովագրության պայմանագրեր"</u>	<u>Դեռևս չի սահմանվել ՀՀՍՍ Խորհրդի կողմից 1 Հունվարի, 2024 թ. Հեռընթաց 1 Հունվարի, 2023 թ. Առաջընթաց 1 Հունվարի, 2023 թ. Առաջընթաց 1 Հունվարի, 2023 թ. Առաջընթաց 1 Հունվարի, 2023 թ. Առաջընթաց</u>	
<u>Փոփոխություններ ՖՀՍՍ 10-ում. «Համախմբված ֆինանսական հաշվետվոքյուններ» և ՀՀՍՍ 28. «Ներդրություններ առողջացված և դրամություններում» - Ներդրությի և նրա ասոցիացված ընկերության կամ համատեղ ձեռնարկության միջև ակտիվների վաճառք կամ ներդրությունները ՀՀՍՍ 10-ի և ՀՀՍՍ 28-ի փոփոխությունները վերաբերում են իրավիճակներին, եթե ներդրությի և նրա ասոցիացված կազմակերպության կամ համատեղ ձեռնարկության միջև կա ակտիվների վաճառք կամ ներդրություն: Մասնավորապես, փոփոխությունները նշում են, որ դրամությունը կազմակերպության նկատմամբ (որը թիզնես չէ) վերահսկողության կորաւող առաջացող օգուտները կամ վնասները բաժնենախակցության մերույլ հաշվառվող առողջացված կազմակերպության կամ համատեղ ձեռնարկության հետ գործարքում, ճանաչվում են նայը կազմակերպության շահույրում կամ վնասում միայն այդ ասոցիացված կազմակերպությունը կամ համատեղ ձեռնարկումում չկապակցված ներդրությունների բաժնենախակցի շափուկ: Նմանապես, ցանկացած նախկին դրամությունները (որը դարձել է ասոցիացված կամ համատեղ ձեռնարկում, որը հաշվառվում է սեփական կապիտալի մերժում) պահպանված ներդրությունների իրական արժեքը վերաչափումից առաջացած օգուտները և վնասները ճանաչվում են նախկին նայը կազմակերպության շահույրում կամ վնասում միայն նոր ասոցիացված կազմակերպությունում կամ համատեղ ձեռնարկումում չկապակցված ներդրությունների բաժնենախակցի շափուկ:</u>	<u>Փոփոխություններ ՀՀՍՍ 1-ում. «Հիմնանական հաշվետվոքյունների ներկայացումը՝ Պարտավորությունների դասակարգումը ընթացիկի և ոչ ընթացիկի</u>	

ՀՀՍՍ 1-ի փոփոխությունները, որոնք երազարակվել են 2020թ. հունվարին, ազդում են միայն ֆինանսական վիճակի նախն հաշվետվոքությունում պարավորաբերությունների՝ որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ դասակարգման վրա, և ոչ ակտիվի, պարտավորության, եկանութիւն կամ ծախսի ծանաշնան գումարի կամ ժամկետի կամ դրանց մասին բացահայտված տեղեկատվոքյան վրա:

Փոփոխությունները պարզաբանում են, որ պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ հիմնված է այն իրավունքների վրա, որոնք գոյություն ունեն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, նշում են, որ դասակարգման վրա չեն ազդում այն ակնկալիքները, թե արդյոք կազմակերպությունը կվիրասի իր պարտավորության նարումը հետաձգելու իրավունքը, բացատրում են, որ իրավունքները գոյություն ունեն, եթե կովիճանանունները կատարված են հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրույթում, և տալիս են ճարմանն սահմանումը՝ հստակեցնելով, որ մարտում վերաբերում է դրամական միջոցների, բաժնային գործիքների, այլ ակտիվների ծառայությունների փոխանցմանը կոնտրագինության:

Փոփոխությունները ՀՀՍՍ 1-ում «Ֆինանսական հաշվետվոքությունների ներկայացում» և ՖՀՍՍ պրակտիկայի գծով հայտարարություն 2 (Էկանության որոշման դատողությունների իրականացում) – Հաշվապահական բաղարականության բացահայտումները

Փոփոխությունները փոխում են ՀՀՍՍ 1-ի պահանջմերը՝ կապված հաշվապահական հաշվառման բաղարականության բացահայտման հետ: Փոփոխությունները փոխարինում են նշանակալի հաշվապահական հաշվառման բաղարականությունները՝ տերմինի բոլոր կիրառումները՝ հաշվապահական հաշվառման բաղարականության էական տեղեկատվությունները՝ էական է, եթե, եթե դիտարկվում է կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվոքություններում ներառված այլ տեղեկատվության հետ միասին, ողջանուորեն ակնկալիքն է, որ այն կազմի ընդհանուր նպատակի ֆինանսական հաշվետվոքությունների հիմնական օգտագործումների կողմից այդ ֆինանսական հաշվետվոքությունների հիման վրա կայացված որոշումների վրա:

ՀՀՍՍ 1-ի օժանդակ պարագաները նույնպես փոփոխվել են՝ պարզաբանելու համար, որ հաշվապահական հաշվառման բաղարականության տեղեկատվությունը, որը վերաբերում է ոչ էական գործարքներին, այլ իրադարձություններին կամ պայմաններին, էական չեն և բացահայտման կարիք չունի: Հաշվապահական հաշվառման բաղարականության տեղեկատվությունը կարող է էական լինել պայմանավորված գործարքների, այլ իրադարձությունների կամ պայմանների բնույթով, նույնիսկ եթե գումարները էական չեն: Այնուամենայնիվ, հաշվապահական հաշվառման բաղարականության՝ էական գործարքներին, այլ իրադարձություններին կամ պայմաններին վերաբերող ոչ բարը տեղեկությունները են ինքնին էական:

ՀՀՍՍ 1-ի նաև մշակել է ուղեցույցներ և օրինակներ՝ ՖՀՍՍ պրակտիկայի գծով հայտարարություն 2-ում նկարագրված «զորս բայլ էականության գործընթացի» կիրառումը բացատրելու և ցուցադրելու համար:

Փոփոխությունները ՀՀՍՍ 8-ում «Հաշվապահական հաշվառման բաղարականություն, փոփոխությունները հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում և սիսակները՝ Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում»

Փոփոխությունները փոխարինում են հաշվապահական հաշվառման գնահատումների փոփոխության սահմանումը հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանմանը: Ըստ նոր սահմանման, հաշվապահական հաշվառման գնահատումները՝ ֆինանսական հաշվետվոքություններում ներկայացված դրամական գումարներ են, որոնք ներակա են չափման անորոշության:

Փոփոխությունները ՀՀՍՍ 12-ում «Հակոբահարկեր»՝ Առանձին գործարքից բխող ակտիվների և պարտավորությունների հետ կապված հետաձգված հարկեր

Փոփոխությունները նախատեսում են և մեկ քաջառություն սկզբնական ճանաշման ազատումից: Ըստ փոփոխությունների, կազմակերպությունը չի կիրառում սկզբնական ճանաշումից ազատումը այն գործարքների համար, որոնք առաջացնում են հավասար հարկվող և նվազեցվող ժամանակավոր տարրերություններ:

Կախված կիրառելի հարկային օրենսդրությունից, հարկվող և նվազեցվող հավասար ժամանակավոր տարրերություններ կարող են առաջանալ ակտիվի և պարտավորության սկզբնական ճանաշման ժամանակ մի գործարքում, որը թիգնեսի միավորում չէ և չի ազդում ոչ հաշվապահական, ոչ հարկվող շահույթի վրա: Օրինակ, դա կարող է առաջանալ վարձակալության գծով պարտավորության և համապատասխան օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի ճանաշման ժամանակ՝ կիրառելով ՀՀՍՍ 16-ր վարձակալության մեկնարկի ամսարկի որությամբ:

ՀՀՍՍ 12-ի փոփոխություններից հետո կազմակերպությունից պահանջվում է ճանաշել համապատասխան հետաձգված հարկային ակտիվը և պարտավորությունը, ընդ որում ցանկացած հետաձգված հարկային ակտիվի ճանաշումը հնքական է ՀՀՍՍ 12-ի փոխհատուցելիության շափանիշներին:

ՀՀՍՍ 17. "Ապահովագրության պայմանագրեր"

ՀՀՍՍ 17-ը սահմանում է ապահովագրական պայմանագրերի ճանաշման, չափման, ներկայացման և քաջակայտման սկզբունքները և փոխարինում է ՖՀՍՍ 4 Ապահովագրության Պայմանագրեր ստանդարտին:

ՀՀՍՍ 17-ը տախու է ընդհանուր մոդել (որը փոփոխված է ուղղակի մասնակցության հատկանիշներով ապահովագրության պայմանագրերի համար), որը նկարագրված է որպես փոփոխական վճարի մոտեցում: Ընդհանուր մոդելը պարզեցված է, եթե որոշակի չափանիշները բավարարվում են՝ չափելով ննացորդային ծածկույթի գծով պարտավորությունը՝ կիրառելով ապահովագրական վճարների բաշխման մոտեցումը:

Ընդհանուր մոդելը օգտագործում է ընթացիկ ևնթալիքություններ ապագա դրամական միջոցների հոսքերի գումարը, ժամկետները և անորոշությունը գնահատելու համար, և այն հստակորեն չափում է այդ անորոշության արժեքը: Այն հաշվի է առնում շուկայական տոկոսադրույթները և ապահովադիրների օպցիոնների ու երաշխավորությունների ազդեցությունը:

Ընկերության դեկամերությունը չի կանխատեսում, որ այս փոփոխությունների կիրառումն էական ազդեցություն կումենա Ընկերության ֆինանսական հաշվառվությունների վրա:

3 Հաշվառման հաշվառման քաղաքականություն
3.1 Արտադրույթ

Արտադրույթի գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվորյումներ պատրաստելիս Ընկերության համար գործառնական արժույթից տարրեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրույթամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Եուրաքանչյուր հաշվետու ամսարձի դրույթամբ արտադրույթով դրամային հոդվածները պետք է վերահաշվարկվեն՝ կիրառելով հաշվետու ամսարձի դրույթամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող և արտադրույթով ասհմանված ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա դրույթամբ գործող փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածները, որոնց սկզբնական արժեքը հաշվառվում է արտադրույթով, չեն վերահաշվարկվում: Ոչ դրամային հոդվածները, որոնց սկզբնական արժեքը հաշվառվում է արտադրույթով, չեն վերահաշվարկվում: Սարու ներկայացված են ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված փոխարժեքները:

Արժույթ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույթամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույթամբ
ԱՄՆ դրամ	393.57	480.14
Եվրո	420.06	542.61

Արտադրույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտադրույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարրեյությունները ճանաչվում են ժամանակաշրջանի շահույրում կամ վնասում: Իրական արժեքով արտահայտված ոչ դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարրերությունները ներառվում են ժամանակաշրջանի շահույրում կամ վնասում, բացառությամբ այն ոչ դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած տարրերությունների, որոնց վերաբերող շահույրը կամ վնասը ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում: Նման ոչ դրամային հոդվածների դեպքում շահույրի կամ վնասի ցանկացած փոխարժեքային բաղադրիչ նույնպես ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

3.2 Հիմնական միջոցներ

Սկզբնական արժեքով հաշվառվող հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով հանած կուտակված նաշվածությունը և արժեքորկումից կորուստները: Եթե հիմնական միջոցների միավորը բաղկացած է տարրեր օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացություններից, դրանք հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցի առանձին միավորներ:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դրա գրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի ու ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի

տարրերությամբ և ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվորյունում:

Մաշվածությունը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվորյունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը, իմանական միջոցի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում։ Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար։ Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև։

Ծենցեր և շինություններ	- 20 տարի
Վարձակալած տարածքների բարելավում	- 5 տարի
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	- 5 տարի
Արտադրական սարքավորումներ	- 5 տարի
Հաշվողական և համակարգչային տեխնիկա, հաղորդակցական սարքավորումներ	- 1 տարի
Այլ հիմնական միջոցներ	- 8 տարի

3.4 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել Ընկերության կողմից և ունեն օգտակար ծառայության որոշակի ժամկետ, ներկայացված են սկզբանական արժեքով՝ համաձայն կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները։

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթի կամ վճարի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվորյունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում, որը կազմում է։

Համակարգչային ծրագրեր	- 1-10 տարի
-----------------------	-------------

3.5 Վարձակալված ակտիվներ

Ընկերությունը նախ և առաջ գնահատում է, արդյոք պայմանագիրը համրիսանում կամ պարունակում է վարձակալության։ Այսինքն, եթե պայմանագրով իդեմտիֆիկացվող ակտիվի օգտագործման իրավունքը որոշակի ժամանակահատվածով փոխանցվում է փոխառուցման դիմաց։

Ընկերությունը որպես վարձակալ

Ընկերությունը կիրառում է միանման մոտեցում բոլոր վարձակալությունների համար, բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և փորբարժեր ակտիվների վարձակալության։ Ընկերությունը ճանաչում է պարտավորություն վարձակալության վճարմանը՝ Կողմանուղական պարտքեր վարձակալության գծով, որպեսզի վճարի վարձակարները և Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները, որը իրար ներկայացնում է տվյալ ակտիվի օգտագործման իրավունքը։

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Ընկերությունը օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ճանաչվում է վարձակալության սկզբում (այսինքն՝ այն ամսաթվով, երբ տվյալ ակտիվը մատչելի է օգտագործման համար)։ Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները չափվում են սկզբանական արժեքով՝ համաձ

Կուտակված մաշվածությունը և արժեգրկումից կորուստները, և ճշգրտվում են կրնակարարական պարտքեր վարձակալության գծով պարտավորության վարաչափումից: Օգտագործման իրավամբի ծևով ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառուն է պարտավորություններուն նաև աշխատավայրության պարտքեր վարձակալության գծով արժեքը, առաջացող սկզբնական ուղղակի ծախսումները և վարձավճարները, որոնք կատարվել են մինչև վարձակալությունը սկսնը ամսաթիվը կամ այդ ամսաթվին կատարված վարձավճարները, իսկամ վարձակալության գծով առացված ցանկացած արտոնությունները կամ գեղշեր:

Այն դեպքում, եթե վարձակալած ակտիվի սեփականության իրավունքը վարձակալության պայմանագրի ավարտին՝ վերջում, անցնում է Ընկերությանը կամ սկզբնական արժեքը արտացոլում է տվյալ վարձակալած ակտիվի գնման օպցիոն, ապա մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետով: Օգտագործման իրավունքի ծևով ակտիվները նույնպես պետք է արժեգրկման ստուգման (թեսք) ներարկվեն: Օգտակար ծառայության ժամկետը կազմում է 5 տարի:

Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով

Վարձակալության սկսման պահին, Ընկերությունը կրեդիտորական պարտքերը վարձակալության գծով չափում է վարձակալության ժամանակահատվածի ընթացքում կատարված կամ կատարվելիք վարձավճարների իրական արժեքը: Վարձավճարները ներառում են՝ հաստատություն ֆիրմավաճառքի վճարները (ներառյալ հաստատություն վճարումները), իսկամ վարձակալության հետ կապված ցանկացած սուացվելիք խրախուսումներ, վարձակալության փոփոխություն վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույթից, և որոնք սկզբնապես շավկել են՝ կիրառելով մեկնարկի ամսաթվին գործող ինդեքսը կամ դրույթը և գումարները, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն վարձակալի կողմից՝ մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո: Վարձակալության վճարները ներառում են նաև գնման օպցիոնի իրազերման գիմը, եթե վարձակալը ինքանուրին հանոված է, որ կիրագործի այդ օպցիոնը, վարձակալությունը դադարեցնելու հետ կապված տուգանքների վճարումները, եթե վարձակալության ժամկետում արտացոլում է վարձակալի վարձակալությունը դադարեցնելու օպցիոնի իրազերումը:

Փոփոխություն վարձավճարները, որոնք կախված չեն որևէ ինդեքսից կամ տոկոսադրույթներից (ներառում են, օրինակ՝ վճարումներ՝ կապված սպասողական գների ինդեքսից, վճարումներ՝ կապված ուղենշային տոկոսադրույթից (ինչպես օրինակ՝ LIBOR-ը)), ճամաշվում են ժայս այն ժամանակաշրջանում, որում այդ դեպքերը տեղի են ունեցել:

Վարձավճարների իրական արժեքը հաշվարկելիս, Ընկերությունը կիրառում է լրացողիչ փոխառության տոկոսադրույթը վարձակալության սկզբի ամսաթիվը լրացրյամբ, որովհետև վարձակալության պայմանագրի մեջ ներառյալ տոկոսադրույթը հնարավոր չէ հեշտությամբ որոշվել: Վարձակալության սկսելուց հետո կրեդիտորական պարտքերը վարձակալության գծով ավելանում են (աճում են) տոկոսների ավելացումով պայմանավորված, և նվազում են վարձավճարների վճարումը: Բացի լրացնից, կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով հողվածի հաշվեկշռային արժեքը վերաշափում է, եթե առկա է ձևափոխություն, փոփոխություն, փոփոխություն վարձակալության ժամանակահատվածում, փոփոխություն վարձավճարում կամ տվյալ ակտիվի ծեռք բերման օպցիոնի գնահատման փոփոխություն:

3.6 Պաշարներ

Պաշարները հաշվառվում են ինքնարժեցից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով: Իրացման գուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում փաճառի ձևավորվող գիմն է՝ համած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախումները: Պաշարների ինքնարժեցը հաշվարկվում է՝ օգտագործելով առաջին մուտք առաջին ելք մերողը, և ներառում է պաշարների ճեռքբերման, ինչպես նաև դրանք իրենց ներկայիս վիճակին և գոնվելու վայր հասցնելու ծախսները:

3.7 Ֆինանսական գործիքներ

Այս ծանոթագրությունը տեղեկատվություն է տալիս Ընկերության ֆինանսական գործիքների վերաբերյալ, ներառյալ՝

- Ընկերության բոլոր ֆինանսական գործիքների ներկայացումը
- Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են Ընկերության ֆինանսական վիճակի նախն հաշվառվությունում, եթե Ընկերությունը դառնում է ֆինանսական գործիքների պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները շափում են իրական արժեքով: Գործարքի հետ կապված ծախսները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների ճեռքբերմանը կամ թողարկմանը (բացառությամբ իրական արժեքով շափուղ շահույթ կամ վճառում ներկայացվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների) նախնական ճանաչման ժամանակ համապատասխանաբար գումարվում կամ պակասեցվում են ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքից: Իրական արժեքով շափուղ շահույթ կամ վճառում ներկայացվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների ճեռքբերմանը ուղղակիորեն վերագրելի գործարքի հետ կապված ծախսները ամփոփակեան ճանաչվում են շահույթ կամ վճառում:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը

- Ֆինանսական ակտիվներ ամորտիվացված արժեքով շափուղ
- Ֆինանսական ակտիվներ իրական արժեքով շափուղ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ներկայացվող (ԲԱՇԱՀԱԱ)
- Ֆինանսական ակտիվներ իրական արժեքով շափուղ շահույթ կամ վճառում ներկայացվող (ԲԱՇԾՎ)

Ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգումը

- Ֆինանսական պարտավորություններ ամորտիվացված արժեքով շափուղ
- Ֆինանսական պարտավորություններ իրական արժեքով շափուղ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ներկայացվող (ԲԱՇԱՀԱԱ)

Ֆինանսական ակտիվներ ամորտիվացված արժեքով տափակություն

Պարտարայիմ գործիքները, որոնք համապատասխանում են հետևյալ պայմաններին, սկզբնական ճանաչումից հետո տափակություն են ամորտիվացված արժեքով, այն դիպում, եթե

- Ֆինանսական ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելում, որի նպատակն է պահել ֆինանսական ակտիվները պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքագրելու համար, և
- Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները հասուլ օրերին ավելացնում են դրամական հոսքերը, որոնք պարզապես մայր գումարի և տոկոսագումարների վճարումներն են:

Ֆինանսական ակտիվներ իրական արժեքով շափով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ներկայացվող (ԻԱՀԸՎՀԱ)

- Ֆինանսական ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելում, որի նպատակն է ապահովել պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքը և պահվում են վաճառքի նպատակով, և
- Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները հասուլ օրերին ավելացնում են դրամական հոսքերը, որոնք պարզապես մայր գումարի և տոկոսագումարների վճարումներն են:

Ֆինանսական ակտիվներ իրական արժեքով շափով շահույթ կամ վնասում ներկայացվող (ԻԱՀԸՎ)

Մնացած բոլոր ֆինանսական ակտիվները, որոնք չեն ներառվում վերանշյալների մեջ, ինքնատիքը շափում են իրական արժեքով շահույթ կամ վնասի միջոցով (ԻԱՀԸՎ):

Ֆինանսական պարտավորություններ ամորտիզացված արժեքով շափով

Բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, սկզբնական ճանաչումից հետո, շափում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույթի ներողը կամ ԻԱՀԸՎ մեթոդը: Այնուամենային, ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք առաջանում են, եթե ֆինանսական ակտիվի փոխանցումը չի համապատասխանում ապահանագնանը կամ եթե շարունակական ներգրավիածության մուտքում է կիրառվում և Ընկերության կողմից, բարակված ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերը շափում են սուրե նշված հաշվապահական հաշվառման բաղադրականություններին համապատասխան:

Ֆինանսական պարտավորություններ (ԻԱՀԸՎ) ներկայացվող

Ֆինանսական սրարտավորությունները դասակարգվում են որպես ԻԱՀԸՎ-ի ներկայացվող, եթե ֆինանսական պարտավորությունը հանդիսանում է՝ (ա) ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման մեջ ճեղք բերողի պայմանական հատուցումը (բ) պահվում է առևտրային նպատակով կամ (գ) այն նախատեսված է ԻԱՀԸՎ-ի համար:

Ֆինանսական պարտավորությունը դասակարգվում է որպես առևտրային նպատակով պահվող եթե,

- այն բացառապես ճեղք է բերվել մոտ ապագայում վերափանարքի նպատակով, կամ
- սկզբնական ճանաչման ժամանակ այն հանդիսանում է լիդուրիքիացվող ֆինանսական գործիքների մի մաս, որը Ընկերությունը միասին է կառավարում և ունի կարճաժամկետ շահույթ ստանալու փաստ:
- Այն ածանցյալ գործիք է, բացառությամբ այն ածանցյալ գործիքների, որոնք հանդիսանում են ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրեր կամ նախանշված արդյունավետ հեշտակորման գործիքներից:

Ֆինանսական ակտիվների ապամանաշումը

Ընկերությունը ապամանաշում է ֆինանսական ակտիվը միայն եթե ակտիվից գրամական հոսքերի պայմանագրային իրավունքները ուղարկում են կամ եթե այն փոխանցում է ֆինանսական ակտիվը և եականորեն ակտիվի սեփականության բոլոր ուժակերն ու հատույցները և ծեկ այլ կազմակերպության: Եթե Ընկերությունը ոչ փոխանցում է, և ոչ էլ պահպանում սեփականության ենտ կապված եականորեն բոլոր ուժակերն ու հատույցները և շարունակում է վերահսկել փոխանցված ակտիվը, ապա Ընկերությունը ճանաչում է իր հետաքրքրությունը ակտիվի համեմայ և այն գումարների հետ կապված պարտավորությունը, որն այն կարող է վճարել: Եթե Ընկերությունը կրում է փոխանցված ակտիվի սեփականության ենտ կապված բոլոր եական ուժակերն ու հատույցները, ապա Ընկերությունը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը, ինչպես նաև ճանաչում է ստացված օգուտների գրավադրված փոխառությունները:

Ամորտիզացված արժեքով շափող ֆինանսական ակտիվի ապամանաշնան ժամանակ ակտիվի մնացորդային արժեքի և հատուցված կամ հատուցվող գումարի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթ կամ վճառում: Ի հավելում, պարտաքային գործիքի մեջ ներդրման, դասակարգված որպես «Իրական արժեքով շափող շահույթ կամ վճառում ներկայացվող» (ԻԱՀԸՎ), ապամանաշնան ժամանակ ներդրումների վերագնահատման պահուստում նախկինում հաշվարկված կուտակային օգուտ կամ վճառը վերադասակարգվում է շահույթ կամ վճառում: Եվ հակառակը, բաժնային գործիքի մեջ ներդրունակ ապամանաշնան ժամանակ, որը սկզբնական ճանաշնան ժամանակ Ընկերությունը ընտրել է ԻԱՀԸՎ մեթոդը ներդրումների վերագնահատման պահուստում նախկինում հաշվարկված կուտակային օգուտ կամ վճառը չի վերադասակարգվում շահույթ կամ վճառում, այլ տեղափոխվում է կուտակված շահույթ կամ վճառ:

Ֆինանսական պարտավորությունների ապամանաշումը

Ընկերությունը ապամանաշում է ֆինանսական պարտավորությունը միայն և միայն, եթե Ընկերությունը ֆինանսական գործիքի պարտավորություններից ազատվել է, չեղարկվել է կամ սպառվել է պայմանագրային պարտավորությունը: Ապամանաշնան պարտավորության մնացորդային արժեքի և փոխառության կամ փոխառուցվող գումարի միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթ կամ վճառում:

Եթե Ընկերությունը առկա վարկատուի հետ մեկ պարտքային գործիքը փոխանակում է նյուի հետ՝ զգայիրեն տարբեր պայմաններով, ապա այսպիսի փոխանակումը դիտարկվում է որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության ճանաշում: Նույն կերպ, Ընկերությունը առկա պարտավորության կամ դրա մի մասի եական պայմանների փոփոխությունը դիտարկվում է որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության ճանաշում և նոր պարտավորության ճանաշում: Ենթադրվում է, որ պայմանները եական տարբեր են համարվում, եթե նոր պայմաններով դրանական հոսքերի ներկա զեղչված արժեքը, ներառյալ բոլոր վճարված վճարումների և սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույթով զեղչված և ստացված վճարումների տարբերությունը, առնվազն 10 տոկոսվ տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացորդային դրամական հոսքերի ներկա զեղչված արժեքից: Եթե փոփոխությունը եական չէ մինչև փոփոխությունը պարտավորության մնացորդային արժեքի և փոփոխությունից հետո դրամական հոսքերի ներկա արժեքի միջև, ապա տարբերությունը պետք է ճանաչվի շահույթ կամ վճառում այլ եկամուտների կամ վմասների հետ մեկտեղ, որպես փոփոխությունից շահույթ կամ վճառ:

Ֆինանսական գործիքների արժենորկում

Պարտրային գործիքներում ներդրումների արժեքը կորուստները, որոնք չափվում են անորոշիզացված արժեքով կամ ԻԱՀԱՀԱ-ով, Ընկերությունը ճանաչում է հետևյալ դեպքերում՝ սպասվելիք վարկային կորուստների, ֆինանսական վարձակալության դերիտորական պարտքերի, առևտրային դերիտորական պարտքերի և պայմանագրային ալյունիների գծով, ինչպես նաև ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերի մասով: «Ներդրուական պարտքերի սպասվող կորուստների» (ԴՊԱԿ) գումարները, սկսած համապատասխան ֆինանսական գործիքի սկզբնական ճանաչումից, յուրաքանչյուր հաշվետու անսարքին բարմացվում են՝ վարկային ռիսկում փոփոխությունները արտացոլելու համար:

Ընկերությունը միշտ ճանաչում է ԴՊԱԿ-ը առևտրային դերիտորական պարտքերի, պայմանագրային ակտիվների և ֆինանսական վարձակալությունից դերիտորական պարտքերի համար: Այս ֆինանսական ակտիվներից սպասվող վարկային կորուստները գնահատվում են՝ օգտագործելով պահուատի հաշվարկման համար մշակված համապատասխան մատրիցան՝ հիմնվելով Ընկերության պատճական վարկային կորուստի փորձի վրա, ճշգրտված պարտապանների համար հասուն գործոններով, ընդհանուր տնտեսական պայմաններով և ընթացիկ, ինչպես նաև հաշվետու անսարքի պայմաններին կանխառեսվող ուղղության գնահատմամբ, ներառյալ եթե կիրառելի է դրամի արժեքը ժամանակի մեջ:

Մյուս բարոր ֆինանսական գործիքների համար, Ընկերությունը ճանաչում է ԴՊԱԿ-ն, եթե տեղի է ունեցել սկզբնական ճանաչումից ի վեր վարկային ռիսկի զգալի աճ: Այսումնայնիվ, եթե ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկը զգալի չի բարձրացել սկզբնական ճանաչումից ի վեր, ապա Ընկերությունը այդ ֆինանսական գործիքի կորուստի պահուստը չափում է 12 ամսվա ԴՊԱԿ-ի համարժեք գումարով:

ԴՊԱԿ-ն իրենից ներկայացնում է սպասվող վարկային կորուստներ ֆինանսական գործիքի ամրող կյանքի ընթացքում հնարավոր դեֆոլտի արդյունքում: Եվ հակառակը, 12 ամսվա ԴՊԱԿ-ն իրենից ներկայացնում է լյանքի ընթացքում ԴՊԱԿ-ի այն մասը, որը սպասվում է որ կառաջանա ֆինանսական գործիքի հնարավոր դեֆոլտից հաշվետու անսարքից հետո 12 ամսվա ընթացքում:

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման բաղադրականությունը և ընդունված մերույների մանրամասները, ինչպես նաև նկատմամբ և ծախսների ճանաշնան չափանիշներն ու հիմքները ներկայացված են ժամորագրություն 27-ում:

3.8 Արժեգորկում

Հիմնական միջոցների և ոյ նյուրական ակտիվների արժեգորկում

Անորոշ օգտակար ժառայության ժամկետ ունեցող ակտիվները չեն անորոշիզացվում և յուրաքանչյուր տարի ենթարկվում են արժեգորկման ստուգման: Մաշվար ակտիվները արժեգորկման համար վերանայվում են, եթե իրադարձությունները և հանգամանքների փոփոխությունները վկայում են այն մասին, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը կարող է չվերականգնվել: Արժեգորկման կորուստը ճանաչվում է այն գումարով, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է փոխհատուցվող գումարը:

Փոխհատուցված գումարը վաճառքի գույք և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է: Եթե ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցված գումարն ավելի փոքր է նրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է, մինչև փոխհատուցված գումարը: Արժեգրկումից կորուստներն անմիջապես ճանաչվում են որպես ծախս համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվյունում, բացառությամբ այն դեպքերի, եթե համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեգրկումից կորուստը դանաշված արժեքով է որպես վերագնահատումից արժեքի նվազում:

Եթե հետագայում արժեգրկումից կորուստը հակադարձվում է, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը պեսք է ավելացվի մինչև նրա փոխհատուցված գումարը, բայց այնպես, որ ակտիվի ավելացված հաշվեկշռային արժեքը չփառագումցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ, եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի գծով արժեգրկումից կորուստներ ճանաչված չլինեին: Արժեգրկումից կորուստի հակադարձումն անմիջապես ճանաչվում է որպես նկատու համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվյունում, բացառությամբ այն դեպքերի, եթե համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեգրկումից կորուստի ցանկացած հակադարձում դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի աճ:

Ֆինանսական ակտիվների արժեգրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսարկի դրամայամբ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ այն ֆինանսական ակտիվների՝ չափվող իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով, գնահատվում ներ արժեգրկման հայտանիշի առկայության համար: Ֆինանսական ակտիվներն արժեգրկված են, եթե առկա է անկողմնակալ վկայություն, որ ֆինանսական ակտիվների սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած ներ կամ մի քանի իրադարձություններ ազդել են ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի վրա:

Անորոտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների գծով արժեգրկման կորուստը հաշվառվում է, ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույթով գեղշված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքի միջև տարրերությամբ: Բայց ֆինանսական ակտիվների համար արժեգրկումից կորուստ ուղղակիորեն նվազեցվում է ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքից, բացառությամբ առևտրային դերիորորական պարտքերի, որոնց հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է, կամ ածելի պարտքի պահուածի միջոցով:

Բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի սեփական կապիտալի գործիքների, եթե հետագա ժամանակաշրջանում արժեգրկման կորուստը նվազում է, և նվազումը օրենքավորեն կարելի է վերագրել արժեքի իջեցումից հետո տեղի ունեցած դեպքերին, ապա նախկինում ճանաշված արժեգրկման կորուստը հակադարձվում է՝ ճանաշվելով համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվյունում այն չափով, որ հակադարձությունը չհանգեցնի ֆինանսական ակտիվի այնպիսի հաշվեկշռային արժեքի, որը գերազանցի այն անորոտիզացված արժեքը, որը կլիներ, եթե այդ ֆինանսական ակտիվի արժեքի իջեցման հակադարձման անսարքի դրամայամբ արժեգրկում ճանաշված չլինել:

Ինչ վերաբերում է վաճառքի համար մատչելի սեփական կապիտալի արժեգրերին, արժեգրկումից հետո իրական արժեքի աճն ուղղակիորեն ճանաշվում է սեփական կապիտալում:

3.9 Սեփական կապիուալ

Ընկերության կողմից թողարկվող կապիուալի գործիքները հաշվառվում են անվանական արժեքով։ Ըստարաժնությունը ճանաչվում են որպես պարտավորություն այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են։

3.10 Հահուրահարկ

Ընթացիկ շահուրահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվետու ամսարժին գործող կամ ըստ էության գործող հարկային դրույցաշխերով։ Հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի նշգրտումները։

Հետաձգված հարկը հաշվարկվում է ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և շահուրահարկի հաշվարկման ժամանակ օգտագործվող համապատասխան հարկային բազմությունից միջև ժամանակավոր տարբերություններից։ Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար։ Հետաձգված հարկային ակտիվները պետք է ճանաչվեն բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն շափով, որը առանուլ որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը։ Այսպիսի հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չեն ճանաչվում, եթե ժամանակավոր տարբերությունն առաջանում է գործիչի սկզբնական ճանաչումից կամ այլ ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումից այնպիսի գործարքում, որը գործարքի պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական շահույթի, ոչ էլ հարկվող շահույթի վրա (բացի ճեղմարկացման գործունեության միավորություններից)։

Հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվում է այն շափով, որով այլև հավանական չէ, որ Ընկերությունը կատանա բավարար հարկվող շահույթ, որը բույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգտան աճողջությամբ կամ մասամբ իրացնել։

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները շափում են հարկերի այն դրույթների օգտագործմամբ, որոնց կիրառման մեջ լինեն ակնկալվում է ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ։ Իմբ ընդունելով հարկերի այն դրույթները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են նել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում։ Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված հարկային ակտիվների շափումն արտացոլում է հարկային հետևանքները, որոնք երևան են գալու կախված այն նույնակից, որով Ընկերությունը հաշվետու ամսարժի դրությամբ ակնկալում է փոխհատուցել կամ նարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները։

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվանցվում են, երբ կա իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք՝ հաշվանցելու ընթացիկ հարկային ակտիվները ընթացիկ հարկային պարտավորությունների դիմաց, և երբ դրանք վերաբերում են շահուրահարկին, որը գանձվում է նոյն հարկային մարմնի կողմից, և Ընկերությունը մտադիր է զուտ հիմունքով մարել ընթացիկ հարկային պարտավորություններն ու ակտիվները։

3.11 Պահուառմեր

Պահուառը ճանաչվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվոքյունում, եթե Ընկերությունն ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և եթե հափանական է, որ պարտականությունը մարելու նպառակով կպահանջվի տնտեսական օգոստմերի արտահոսք: Եթե դրա ազդեցությունը զգայի է, ապա պահուառը որոշվում է ապագա դրանական արտահոսքերի գեղշնան միջոցով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը տուրուայրույրը, որն արտացոլում է դրամի ժամանակային արժեքի վերաբերյալ շուկայի ընթացիկ գնահատությունները և, կիրառելիության դեպքում, պարտավորությանը վերագրվող յուրահատուկ ոխկերը:

3.12 Հաճախորդմերի հետ պայմանագրերից հատույք

ՀՀՍՍ 15. «Հաճախորդմերի հետ պայմանագրերից հատույք» ստանդարտը սահմանում է համապարփակ մոտեցումների հասույթի որոշման գծով, թե եթե հասույթը պիտք է ճանաչվի և ինչ գումարով պետք է ճանաչվի: Սույն ստանդարտը փոխարինում է ՀՀՍՍ 18. «Հատույք», ՀՀՍՍ 11. «Կառուցման պայմանագրեր» ստանդարտմերին և համապատասխան մեկնարամություններին: Համաձայն ՀՀՍՍ 15. «Հաճախորդմերի հետ պայմանագրերից հատույք» ստանդարտի, հասույթը ճանաչվում է, եթե գնորդը կամ ծառայություն ստացուը ձեռք է բերում վերահսկողություն ապրանքի կամ ծառայության նկատմամբ: Վերահսկողության իրավունքի փոխանցման ժամկետի որոշումը, «Ժամանակի կոնկրետ պահին», թե «Ժամանակի ընթացքում», պահանջում է դատողություններ:

Որոշելու համար, թե արդյոք անհրաժեշտ է ճանաչել հասույք, թե ոչ, Հիմնադրամի առաջնորդվում է սառը մերկայացված 5 քայլերի գործընթացով.

1. Բացահայտել հաճախորդի հետ պայմանագիրը
2. Բացահայտել կատարման պարտականությունը
3. Որոշել գործադրի գինը
4. Բաշխել գործադրի գինը կատարման պարտականությունների միջև
5. ճանաչել հասույթը, եթե կատարման պարտականությունը(եթե) բավարարված են Հասույթը ճանաչվում է կամ ժամանակի մեջ որևէ պահին, կամ կոնկրետ ժամանակի ընթացքում, եթե Հիմնադրամը բավարարում է կատարման իր պարտականությունը՝ հաճախորդին փոխանցելով խոստացված ապրանքը կամ ծառայությունը:

Հիմնադրամի հասույթի ճանաչման հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվության համար տես ծանոթագրություն 4:

4 Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ծառայությունների մատուցում	3,184,524	3,140,012
	3,184,524	3,140,012

Պայմանագրի մնացորդներ

Սուրեն Մերկայացված աղյուսակը ներկայացնում է հաճախորդների հետ կնքված պայմանագրերի շրջանակներում դերխորական պարտքերի, պայմանագրային ակտիվների և պայմանագրային պարտավորությունների մասին տեղեկատվությունները:

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի ըրույանը	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի ըրույանը
Դերխորական պարտքեր՝ մերառված «Առևտիային և այլ դերխորական պարտքերում»	498,490	322,555

5 Այլ եկամուտներ/(ծախսեր)

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Այլ եկամուտներ		
Նյուֆական վճարման փոխհատուցումից եկամուտներ	-	59
Կրեղիստորական պարտքի դուրսգրումից եկամուտներ	4,586	144
Հիմնական միջոցների փաճառքից եկամուտներ	-	694
Ընդհներից և անհատույց ստացումներից եկամուտներ	4,500	1,978
Փոխարժեքային տարբերությունից եկամուտներ	128,031	-
Այլ	89,501	60,775
	226,618	63,650

Այլ ծախսեր

Հիմնական միջոցների վաճառքից ծախսեր	-	(25)
Տույժեր և տուգանքներ	-	(2)
Ներկայացուցչական ծախսեր	(4,914)	(11,907)
Վարձակալական ծախսեր	(3,718)	(8,841)
Չփոխհատուցվող հարկերի գծով ծախսեր	(16,689)	(12,383)
Բանկային ծառայությանների ծախսեր	(2,458)	(2,187)
Այլ	(440,341)	(342,397)
Ընդհներից և անհատույց ստացումներից եկամուտներ	(8,098)	(218)
Եկամտի հավանական նվազեցման պահում	(14,346)	(42,998)
Այլ	(23,196)	(13,513)
	(513,760)	(434,471)
	740,378	498,121

6 Հիմնանության ծախսեր

Հազար դրամ	2022 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Հիմնանության ծախսեր		
Վարկերի և փոխառությունների գծով տոկոսներ	(23,881)	(114,760)
Վարձակալության գծով ֆինանսական ծախս	(49,564)	(32,539)
Ընդամենը ֆինանսական ծախսեր	(73,445)	(147,299)
Դուռ ֆինանսական եկամուտ/(ծախսեր)	(73,445)	(147,299)

7 Այլ ֆինանսական հողածներ

Հազար դրամ	2022 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ֆինանսական ակտիվներից օգոստ/(վճառ)		
Հափփոթ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վճառի միջոցով՝ դասակարգված՝ պրակտ վաճառքի համար մատուցելի		
Փոխարժեքային տարրերություններից օգոստ/(վճառ).		
Փոխարժեքային տարրերություններից օգոստ		
- Գրամական միջոցներ և համարժեքներ	71,566	34,746
- Առևտրային և այլ դերիտորական պարտքեր	54,640	17,692
- Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	12,324	6,035
- Հեռուցիկ ֆինանսական պարտավորություններ	70,202	-
- Հարեւու և փոխառություններ	397,312	-
	606,044	58,473
Փոխարժեքային տարրերություններից վճառ		
- Գրամական միջոցներ և համարժեքներ	(239,014)	(76,192)
- Առևտրային և այլ դերիտորական պարտքեր	(135,115)	(68,743)
- Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	(3,634)	(1,362)
- Հեռուցիկ ֆինանսական ակտիվներ	(0)	-
- Հեռուցիկ ֆինանսական պարտավորություններ	(49,981)	-
- Հարեւու և փոխառություններ	(126,409)	-
	(554,153)	(146,297)
Փոխարժեքային տարրերություններից զոտ օգոստ/(վճառ).	51,890	(87,824)

8 Հակարակի գծով ծախս

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ընթացիկ հարկ	(70,938)	(126,607)
Հետաձգված հարկ	45,735	(10,881)
Նախորդ տարվա շահութափակի ուղղում	7,511	-
	(17,692)	(137,488)

Արդյունավետ հարկային դրույքաշափի համապրոքը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաշափի (%)	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաշափի (%)
Հակոյի(վճառ) մինչև հարկումը (համաձայն ՖՀՍՍ)	(35,367)		576,773	
Հակարակի 18% դրույքաշափով (2020թ.՝ 20%)	6,366	18%	(103,819)	18%
(Չհարկված եկամուտ)/շնվազեցված ծախսեր, գույն	(24,058)	68%	(33,669)	-6%
Հակարակի գծով ծախս/(Վելսատուցում)	(17,692)	86%	(137,488)	12%

ԱՐԴՅՈՒՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐԾԻՎ ԱՎԱՐՏ ԱՐԴՅՈՒՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐԾԻՎ ԱՎԱՐՏ

Համար	Համարականի անունը	Օգտագործման դաշտը	Արդյունության պահանջման դաշտը	Արդյունության պահանջման դաշտը	Համարականի անունը	Օգտագործման դաշտը	Արդյունության պահանջման դաշտը	Արդյունության պահանջման դաշտը
2021թ. հունվարի 1-ի դրույթից	472,151	108,211	111,735	-	9,146	701,242	-	-
Վճարագում	132,829	112,741 (871)	9,851	-	5,223	260,644 (871)	-	-
Զարդարության բարեկարգության արդյունքում ստուգային գործության առաջարկությունը	604,980	220,082	121,586	-	14,369	961,016	-	-
Չփական առևտություն	142,780	118,100 (126,678)	13,483	609,828 126,678	113,799	997,990	-	-
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույթից	621,082	338,181	135,069	736,506	128,168	1,959,007	-	-
<i>Համարականի անունը</i>								
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույթից	(2,734)	(81,869)	(16,450)	-	(541)	(101,595)	-	-
Վճարագում	(90,806)	(55,596) 845	(18,828)	-	(1,429)	(166,659)	-	-
Զարդարության բարեկարգության արդյունքում ստուգային գործության առաջարկությունը	(93,541)	(136,620) (125,488)	(35,278) (20,291)	-	(1,970)	(267,408)	-	-
Չփական առևտություն	(232,929)	(262,188)	(55,569)	-	(2,989)	(288,156)	-	-
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույթից	469,416	26,342	95,284	-	8,605	569,648	-	-
<i>Համարականի անունը</i>								
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույթից	511,439	83,462	86,307	-	12,399	693,608	-	-
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույթից	388,152	76,073	79,500	716,506	123,210	1,403,442	-	-

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԱՎԱՐՎԵՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՐԴՅՈՒՆԱՎՈՐ ԱՌԴՅՈՒՆԱՎՈՐ ԱՐԴՅՈՒՆԱՎՈՐ ԱՐԴՅՈՒՆԱՎՈՐ
10 ԱՆ ԲԱ ԱՎԱԼՈՒՅՆԱՐ

Համակառնություն	Համակառնության ծրագրեր	Կիցնվածքի և վաստակիքի (Ծրագրելիք)	Ընդհանուր
Մկրճական արժեք			
2021 թ. հունվարի 1-ի դրույթամբ	248	7,700	7,949
Ավելացում	218	3,650	3,868
2021 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույթամբ	467	11,350	11,817
Ավելացում	1,130	-	1,130
2022 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույթամբ	1,596	11,350	12,947
Կոռուպցիայի մարդաբանության արժեքակերպում			
2021 թ. հունվարի 1-ի դրույթամբ	(7)	(3,453)	(3,460)
Հաշվետու սպավում ամրապնդականի ծախս	(37)	(854)	(890)
2021 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույթամբ	(43)	(4,307)	(4,350)
Հաշվետու սպավում ամրապնդականի ծախս	(49)	(1,199)	(1,248)
2022 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույթամբ	(92)	(5,506)	(5,598)
Հաշվետուամբաց արժեք			
2021 թ. հունվարի 1-ի դրույթամբ	242	4,247	4,489
2021 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույթամբ	423	7,043	7,467
2022 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույթամբ	1,504	5,844	7,349

11 Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Ստորև ներկայացված է օգտագործման իրավունքով ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը և ժամանակաշրջանի ընթացքում շարժը.

Հազար դրամ	Ծննդյան	Ծննդյան
Հաշվեկշռային արժեքներ		
2021թ. հունվարի 1-ի դրույամբ	321,061	321,061
Հաշվետու տարվա ճաշվածության ծախս	(70,050)	(70,050)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույամբ	251,011	251,011
Ավելացում	772,353	772,353
Հաշվետու տարվա ճաշվածության ծախս	(116,859)	(116,859)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույամբ	906,506	906,506

Տարեկան դրույամբ ապագա նվազագույն վարձավճարները, որոնք ենթակա են վճարման չշեղարկվող վարձակալությունների գծով.

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույամբ
Արմչև 1 տարի	172,654	85,119
1-ից 5 տարի	1,025,422	1,198,075
	37,033	36,976

12 Հետաձգված հարկ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույամբ
Տարեսկզբի մնացորդ	35,733	46,614.00
Ծակույթում կամ վթառում ճանաչված (ծախս)/փոխհատուցում (տես՝ ծանոթագրություն 11)	45,735	(10,881)
Տարեկան մնացորդ	81,468	35,733

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ.
Հազար դրամ

	2022թ. հունվարի 1	2022թ. ճանաչված	2022թ. դեկտեմբերի 31
Հետաձգված հարկային ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	12,509	-	15,768
Ակնկալվող պարտքային կորուսամերի գծով պահուստ	636	-	(208)
Բռնուաների և խրախուսման պահուստ	3,792	-	1,942
Չօգտագործված արձակուրդային պահուստ	10,866	-	4,241
Ծրագրել ֆինանսավանդական պարտավորակություններ	-	-	8,997
Կրնոյիսորական պարտքեր	53,112	-	112,911
Վարձակալության գծով	80,915	-	143,651
			224,566
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ			
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	(45,182)	-	(97,916)
(45,182)	-	(97,916)	(143,098)
Զուտ արդյունք - հետաձգված հարկային ակտիվներ / (պարտավորություններ)	35,733	-	45,735
			81,468

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ.
Հազար դրամ

	2022թ. հունվարի 1	2022թ. ճանաչված	2022թ. դեկտեմբերի 31
Հետաձգված հարկային ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	34,358	(21,849)	12,509
Ակնկալվող պարտքային կորուսամերի գծով պահուստ	608	28	636
Բռնուաների և խրախուսման պահուստ	2402	1,390	3,792
Չօգտագործված արձակուրդային պահուստ	2,930	7,936	10,866
Կրնոյիսորական պարտքեր	64,107	(10,995)	53,112
Վարձակալության գծով	104,405	(23,490)	80,915
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ			
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	(57,791)	-	12,609
(57,791)	-	12,609	(45,182)
Զուտ արդյունք - հետաձգված հարկային ակտիվներ / (պարտավորություններ)	46,614	-	(10,881)
			35,733

13 Առևտրային և այլ դերհատրական պարտքեր

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույամբ
Առևտրային դերհատրական պարտքեր	498,490	322,555
Տրված կանխատեսքներ	117,504	24,403
	615,994	346,958
Ակնկալվող պարտցային կրուսերի գծով պահուստ	(2,379)	(3,533)
Այլ դերհատրական պարտքեր	1,713	135
	615,328	343,560

Բոլոր գումարները կարծամանկետ են: Առևտրային դերհատրական պարտքերի գույն հաշվեկշռային արժեքը համարվում է իրական արժեքի խելամիտ զնահատում: Առևտրային դերհատրական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվարկվում: Կատաձելի դերհատրական պարտքերի գծով պահուստ չի հաշվարկվում.

14 Երանական միջոցներ և համարժեներ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույամբ
Բանկային հաշիվներ	200,307	567,743
	200,307	567,743

15 Կապիտալ և պահուստներ

15.1 Կանոնադրական կապիտալ

Հայտարարված բաժնեմասեր	2022թ. 1 բաժնեմաս	2021թ. 1 բաժնեմաս
	100,000	100,000

Բաժնետեր	2022թ.		2021թ.	
	բաժնեմասը (հազար դրամ)	բաժնեմասի յափու (%)	բաժնեմասը (հազար դրամ)	բաժնեմասի յափու (%)
«Ավաշորել Գրուփ Լուունմուու Ս.Պ.»	100,000	100	100,000	100
	100,000	100	100,000	100

15.2 Ծանրամիներ

2021թ. և 2022թ. ընթացքում շահարաժիններ չեն հայտառարվել և վճարվել:

16. Վարկեր և փոխառություններ

Հազար դրամ

	Ոչ ընթացիկ	
	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույամք	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույամք
Չափակովված վարկեր և փոխառություններ -		
Ամորտիզացված արժեքով հաշվարկված		
Կապակցված կողմանից ստացված		
փոխառություններ	2,165,554	1,306,022
	2,165,554	1,306,022
Վարկերի և փոխառությունների իրական արժեքի և հաշվեկշռային արժեքի համեմատությունը ներկայացված է ստորև.		
Հազար դրամ	Իրական արժեք	Հաշվեկշռային արժեք
	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույամք	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույամք
Չափակովված վարկեր և փոխառություններ -		
Ամորտիզացված		
արժեքով հաշվարկված		
Կապակցված կողմերից ստացված		
փոխառություններ	2,165,554	1,306,022
	2,165,554	1,306,022
	2,165,554	2,165,554
		1,306,022

Ընթացիկ վարկերի և փոխառությունների իրական արժեքը հավասար է դրանց հաշվեկշռային արժեքին, քանի որ զերման ազդեցությունն էական չէ:

Տես՝ ծանոթագրություն 21.2-ը՝ վարկերի և փոխառությունների արժույթների բացահայտման համար:

Ստորև ներկայացված է վարկերի, ներառյալ ֆինանսական վարձակալությունների վերաբերյալ խմբավորված տեղեկատվություն:

	Փոխարժեացման տարրերությունների առաջնային դրույամք	Մասշարեցների առաջնային դրույամք
Սնացուցք		
2020թ.		
դեկտեմբերի 31-ի դրույամք	Հաշվեր- կած տույնինք	Մարդա- կան բնակչությունների դրույամք
1,697,661	114,760	(306,399)
Սնացուցք		
2021թ.		
դեկտեմբերի 31-ի դրույամք	Հաշվեր- կած տույնինք	Մարդա- կան բնակչությունների դրույամք
1,306,022	1,109,639	20,796
Սնացուցք		
2022թ.		
դեկտեմբերի 31-ի դրույամք	Հաշվեր- կած տույնինք	Մասշարեցների առաջնային դրույամք
2,165,554	(270,903)	

17 Կրեդիտական պարտքեր վարձակառության գծով

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույամբ
Ակզրնական մնացորդ	303,567	356,148
Ավելացում	660,837	-
Տոկոսմերի ավելացում	49,564	32,539
«Նարմած վարձավճար	(85,119)	(85,119)
Տարվա վերջի դրույամբ	928,849	303,567
 Ընթացիկ	 83,730	 58,086
Ոչ ընթացիկ	845,119	245,481
Տարվա վերջի դրույամբ	928,849	303,567

Ստորև ներկայացված է շահույթում կամ վճառում ճանաչված գումարները.

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույամբ
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների մաշվածություն	116,859	70,050
Տնօւային ծախսեր կրեդիտական պարտքեր վարձակալության գծով	49,564	32,539
166,423	102,589	

18 Առևտրային և այլ կրեդիտական պարտքեր

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույամբ
Առևտրային կրեդիտական պարտքեր	87,148	57,269
Կրեդիտական պարտքեր տուացված <Ս-Ների գծով>	139,765	26,750
Վճարվելիք հարկեր և պարտավորություններ	141,047	181,785
Կրեդիտական պարտքեր աշխատավորելիքներին	34,454	30,527
402,414	296,331	

19 Պահուստներ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույամբ		
	Ընթացիկ	Ոչ	Ընթացիկ	Ոչ
Պահուստներ շարտնակական գործառնական ծախսումների գծով	115,785	-	81,438	-

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Ավելացում	Հակադարձում	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Բոնուսների և խրախոսաման պահուստ	21,069	10,787	-	31,856
Չօգտագործված արձակուրդային պահուստ	60,369	23,560	-	83,929
	81,438	34,347	-	115,785

Հազար դրամ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Ավելացում	Հակադարձում	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Բոնուսների և խրախոսաման պահուստ	13,347	7,722	-	21,069
Չօգտագործված արձակուրդային պահուստ	16,279	44,090	-	60,369
	29,626	51,812	-	81,438

20 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Ենթադրյությունները և դատողությունները շարտանակարար գնահատվում են և հիմնված են պատմական փորձի, ինչպես նաև այլ ցուցանիշների վրա, ներառյալ ապագա ակնկալվող իրադարձությունները, որոնք տվյալ հանգանակներում համարվում են ընդունելի:

20.1 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ

Ընկերությունն իրականացնում է ապագային վերաբերող գնահատումներ և նմրադրություններ: Այդ հաշվապահական գնահատականները, որպես կանոն, հազվադեպ են հանապատճախանում իրական արդյունքներին: Հաշվապահական գնահատումները հիմնականում վերաբերվում են հիմնական միջոցների օգտակար ժառայություններ ժամկետներին:

21 Ֆինանսական գործիքներ

21.1 Հաշվապահական հաշվառման բաղադրականություններ

Այս ժամորագրությունը տեղեկատվություն է տալիս Ընկերության ֆինանսական գործիքների վերաբերյալ ներառյալ՝

- Ֆինանսական գործիքի յուրաքանչյուր տևակի գծով սպեցիֆիկ տեղեկատվություն
- Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի որոշման գծով տեղեկատվություն, ներառյալ դատողությունները և գնահատումների անորոշությունները

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման բաղադրականությունը և ընդունված մերուդների նամրամասները, ինչպես նաև նկանուի և ծախսերի նամաշման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ժամորագրություն 3.7-ում:

Ֆինանսական ակտիվներ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույամբ
Ֆինանսական ակտիվներ՝ ամորտիզացված արժեքով չափված		
- Առևտրային և այլ դերհատորական պարտքեր	500,203	322,690
- Տրված փոխառություններ	-	-
- Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	200,307	567,743
	700,510	890,433

Ֆինանսական պարտավորություններ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույամբ
Ֆինանսական պարտավորություններ՝ ամորտիզացված արժեքով չափված		
- Վարկեր և փոխառություններ	2,165,554	1,306,022
- Առևտրային և այլ կրեդիտառական պարտքեր	121,602	87,796
- Կրեդիտառական պարտքեր վարձակայության գծով	928,849	303,567
	3,216,005	1,697,385

21.2 Ֆինանսական ոխովի կառավարման ուղղություններ

Ֆինանսական գործիքների հետ կապված՝ Ընկերությունը ենթարկվում է գանձան ոխովի:
Այս ոխովին են շուկայական ոխով, պարտային ոխով և իրացվելիության ոխով:

Առավել եական ֆինանսական ոխովիը, որոնց Ընկերությունը կարող է ենթարկվել,
նկարագրված են ստորև:

ա) Շուկայական ոխով

Ֆինանսական գործիքների օգտագործման ընթացքում Ընկերությունը ենթարկվում է շուկայական ոխովի, եաւուկապն՝ արտաքորային ոխովի, տոկոսադրույթային ոխովի, որոնք բխում են ինչպես գործառնական, այնպես էլ ներդրումային գործունեությունից:

ա) Արտաքորային ոխով

Հարկած	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույամբ	ԱՄՆ դրամ	Եվրո	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ				
- Առևտրային և այլ դերհատորական պարտքեր	604	326,089	326,692	
- Դրամական միջոցներ և համարժեքներ պարտքեր	-	332,248	332,248	
	604	658,337	658,941	

Ֆինանսական պարտավորություններ

- Վարկեր և փոխառություններ	-	1,121,326	1,121,326
- Առևտրային և այլ կրեդիտառական պարտքեր	629	369,884	370,513
	629	1,491,210	1,491,839
Զատ արդյունք	(25)	(832,873)	(832,899)

Հոդված

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույամբ	ԱՄՆ դրամ	Եվր	Ընդամենը
Ֆինանսական պարունակություններ			
- Առևտրային և այլ դերխուրական պարունակություններ	496	504,100	504,596
- Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	-	171,756	171,756
	496	675,856	676,352

Ֆինանսական պարունակություններ			
- Վարկեր և փոխառություններ	-	2,165,554	2,165,554
- Առևտրային և այլ կրնչառական պարունակություններ	-	177,017	177,017
	-	2,342,571	2,342,571
Զուտ արժյունը	496	(1,666,715)	(1,666,219)

Դրամի արժևորումը ԱՄՆ դրամի և եվրոյի նկատմամբ 10%-ով (2021թ.՝ 10%) կունենա հետևյալ ազդեցուրյունը:

Չափոյի կամ վճառ	ԱՄՆ դրամի ագրեգարում		Եվրոյի ագրեգարում	
	2022թ.	2021թ.	2022թ.	2021թ.
Չափոյի կամ վճառ	(3)	50	(83,287)	(166,672)
	(3)	50	(83,287)	(166,672)

r) Պարունական ոխու

Պարունական ոխու առաջանում է այն դեպքում, եթե պայմանագրային գործընկերը մի կասայում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով Ընկերությունը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրնել: Այս ոխուի ազդեցուրյունը Ընկերության համար առաջանում է տարեկան ֆինանսական գործիքներից, ինչպիսիք են դերխուրական պարունակությունները, ժամկետային ավանդները, մինչև նարման ժամկետը պահպող ներկրությունները, ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջները և այլն: Պարունական ոխու առավելագույն ազդեցուրյունը ներկայացված է հետևյալ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներով:

Հազար դրամ	2022թ.		2021թ.	
	դեկտեմբերի 31-ի դրույամբ	դրույամբ	դեկտեմբերի 31-ի դրույամբ	դրույամբ
Ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքները				
- Առևտրային և այլ դերխուրական պարունակություններ	500,203	322,690		
- Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	200,307	567,743		
	700,510	890,433		

Հաշվետու ամսաթվի դրույամբ առևտրային և այլ դերխուրական պարունակությունների գծով նշանակալի պարունական ոխու կենտրոնացում առկա չէ:

q) Իրացվելիության ոխու

Իրացվելիության ոխու այն ոխու է, որ Ընկերությունը ի վիճակի շր լինի մարել իր պարտավորվածությունները:

Ընկերությունը վարում է իրացվելիության կառավարման քաղաքականություն՝ դրամարկում և բանկային հաշվեներում պահելով բավարար միջոցներ, ինչպես նաև պահելով բարձր իրացվելիություն ունեցող ակտիվներ՝ գործառնական պարտավորությունները ժամանակին նարելու նպատակով:

Ընկերություն իրացվելիության ռիսկի գնահատման և կառավարման ժամանակ հաշվի է առնում ֆինանսական ակտիվներից ակնկալվող դրամային հոսքերը, նաևնավորապես՝ դրամական միջոցները և առևտրային դերիուրական պարտքերը:

21.3 Կապիտալի ռիսկի կառավարում

Ընկերությունն իր կապիտալը կառավարում է այնպես, որպեսզի ապահովի իր անընդհատ գործելու հնարավորությունը առավելագույնին հասցնելով բաժնետերերի եկամուտները՝ փոխառու և կապիտալ միջոցների օպտիմալ համապատասխանություն ապահովելով միջոցով:

Ընկերության ռեկավիարությունը պարբերաբար վերանայում է կապիտալի կառուցվածքը, որպեսզի ապահովի փոխառու միջոցների և սեփական կապիտալի մնացորդների առավելագույն օպտիմալ համապատասխանություն, որը վերլուծվում է՝ հաշվառելով ֆինանսական լծակը (զուտ պարտավորությունը բաժնանակ ընդհանուր կապիտալի վրա) հետևյալ կերպ:

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույամբ
Ընդհանուր փոխառություններ	-	-
Հանած՝ մնացորդներ որամարելում և բանկերում	200,307	567,743
Զուտ պարտավորություն	(200,307)	(567,743)
Ընդհանուր կապիտալ	(53,928)	(14,330)
	(254,235)	(582,073)
Հիմանական լծակ	0.79	0.98

21.4 Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվյալներ ճանաչված իրական արժեքի յափումները

Ընկերությունը ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը յափելիս կիրառում է գնահատման մերումներ, ինչպես ներկայացված է ՖՀՍՍ 13-ում «Ժրական արժեքի յափումը»:

Ընկերությունը սկզբնական ճանաչումից հետո իրական արժեքով յափելող ֆինանսական գործիքները դասակարգում են 1-ից մինչև 3-րդ մակարդակներում՝ հիմնվելով իրական արժեքի դիտարկելիության աստիճանի վրա: Այս երեք մակարդակները ներկայացված են ստորև:

- 1-ին մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են նմանատիպ ակտիվների կամ պարտավորությունների ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներից (շճգրտված):
- 2-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարրեր այլ ենակետային տվյալներից, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության գծով դիտարկվում են կամ ուղղակիրեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիրեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող):
- 3-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են գնահատման հմարքների միջոցով, որոնք ներառում են ակտիվի կամ պարտավորության գծով ենակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ենակետային տվյալներ):

Հազար դրամ		Իրական արժեքի չափման հիմքարյուխանք		
Նկարագրություն	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույթամբ	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
<i>Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ Առևտրային և այլ դերիտորական պարտքեր Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ</i>	500,203 200,307 700,510	500,203 200,307 700,510	- -	- -

Հազար դրամ		Իրական արժեքի հիմքարյուխանքի չափում		
Նկարագրություն	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույթամբ	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
<i>Իրական արժեքով չափված պարտավորություններ Վարկեր և փոխառություններ Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր Կրեդիտորական պարտքեր վարձակայության գծով Ընդամենը</i>	2,165,554 121,602 928,849 3,216,005	- 121,602 - 121,602	2,165,554 - 928,849 3,094,403	- - - -

Հազար դրամ		Իրական արժեքի չափման հիմքարյուխանք		
Նկարագրություն	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույթամբ	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
<i>Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ Առևտրային և այլ դերիտորական պարտքեր Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ</i>	322,690 567,743 890,433	322,690 567,743 890,433	- - -	- - -

Հազար դրամ		Իրական արժեքի հիմքարյուխանքի չափում		
Նկարագրություն	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույթամբ	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
<i>Իրական արժեքով չափվող պարտավորություններ Վարկեր և փոխառություններ Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր Կրեդիտորական պարտքեր վարձակայության գծով Ընդամենը</i>	1,306,022 87,796 303,567 1,697,385	- 87,796 - 87,796	1,306,022 - 303,567 1,609,589	- - - -

22 Պայմանականություններ

22.1 Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները շարունակական ընույթ են կրում: Որպես զարգացող շուկա՝ Հայաստանում քացակայում են կառարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենրակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բայց դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացված գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինտիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ և կենտրոնացված տնտեսական հեմքով, ինչպես նաև տարածաշրջանի տնտեսական ճգնաժամք: Ընկերության վրա այս գործուների հնարավոր հետևանքները կարող են ներառել վարկատունների հանդեպ անվճարունակությունը, խարարված հետինակությունը, վաճառքների, ինչպես նաև ֆինանսական միջոցների ձևորեքրման հետ կապիված դժվարությունները և այլն: Բոլոր այս խնդիրները կարող են հանգեցնել Ընկերության իրացվելիության անկման և, հետևաբար, առաջացնել անընդհատության խնդիրներ: Բացի այդ, համաշխարհային տնտեսության աճի նվազման կանխատեսումներով պայմանավորված Հայաստանի հետ համագործակցող երկրների տնտեսությունների վիճակի վերաբերյալ դեռևս առկա են անորոշություններ, ինչը կարող է հանգեցնել արտերկրից դրամային փոխանցումների կրծատմանը, ինչպես նաև հաճախումքային ապրանքների միջազգային գների անկմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը մնել կախման մեջ է գտնվում: Ծովայական ավելի խիստ ճնշումը կարող է հանգեցնել Հայաստանի տնտեսության, ինչպես նաև Ընկերության վիճակի վատրարացման: Այսուամենայնիվ, բանի դեռ այս անորոշություններում առկա տարակուանքներն ու հնրադրությունները շատ են, Նեկավարությունը չի կարող վստահաբար հաշվարկել, թե ինչ չափով դրանք կարող են ազդեցություն ունենալ Ընկերության ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վրա:

Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները չեն ներառու ճշգրտումների ազդեցությունը, եթե այդպիսիք կամ, որոնք կարող են անհրաժեշտ համարվել, եթե ներկա տարածաշրջանային ճգնաժամքի ազդեցությունը Հայաստանում մկանելի և արժանահավատորեն գնահատելի լինել:

22.2 Ապահովագրայուն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է և ապահովագրության շատ տևսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում յեռ չեն կիրառվում: Ընկերությունը չունի ամրողական ապահովագրական ծածկույթ իր ակտիվների և գործունեության ընդհատման համար, չունի նաև Ընկերության գույքի կամ գործառնությունների հետ կապված պատահարների հետևանքով գույքին կամ շրջակա միջավայրին հասցված վճարի գծով երրորդ կազմի մկանամբ պարտավորությունների ապահովագրություն: Բանի դեռ Ընկերությունը համապատասխան ծևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ովակ, որ որոշակի ակտիվների կորուսով կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

22.3 Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է՝ հաճախակի փոփոխվող օրենսդրությամբ, որը հաճախ մեկնարանություններ է պահանջում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնարանություններ ունեն: Հարկերը

հարկային մարմինների կողմից ենթակա են վերամայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են տուգանքներ և տույժեր առաջադրել:

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ոլուկներ, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնարանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնարանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

22.4 Ծրջակա միջավայրի հետ կապված խնդիրներ

Ծրջակա միջավայրը, որտեղ Ընկերությունը գործում է, չի պահանջում, որպեսզի Ընկերությունը ներկայացնի շրջակա միջավայրի վրա իր ունեցած ազդեցության տարեկան հաշվետվություն կամ համանանա զեկույց: Ղեկավարության համոզմամբ՝ Ընկերությունը բավարարում է շրջակա միջավայրի հետ կապված Կառավարության պահանջները և վստահ է, որ Ընկերությունը շրջակա միջավայրի հետ կապված ընթացիկ եական պարտավորություններ չունի: Այնուամենայնիվ, Հայաստանում շրջակա միջավայրի վերաբերյալ օրենսդրությունը գարգացման փուլում է, և դրա հավանական փոփոխություններն ու օրենսդրության մեկնարանությունները ապագայում կարող են եական պարտավորություններ առաջացնել:

23 Գործարքներ կապակցված կողմերի միջև

Ընկերության կապակցված կողմերը ներառում են Ընկերության մասնակիցներին, այլ կազմակերպություններ և հիմնական դեկավար անձնակազմը: Ընկերության վերջնական վերահսկող է համուստամբ Ընկերության մասնակիցների ընդհանուր ժողովը: Ընկերության կապակցված կողմերը և նրանց հետ գործարքները ներկայացված են ստորև:

23.1 Վերահսկողություն

Ընկերությունը վերահսկում է Կարապետ Աֆրիկանի և Նարդան Ամիրյանի կողմից, նրանց պատկանում է Ընկերության բաժնեմասերի համապատասխանարար 41,5% և 41,5%-ը:

23.2 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Հաշվետու տարվա ընթացքում Ընկերության և իր կապակցված կողմերի միջև իրականացվել են հետևյալ գործարքները, և հաշվետու ամսաթվի դրությամբ մնացողները հետևյալն են:

Ամուսինական գործարքներ

Հազար դրամ	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	2022թ. ընթացքում մարմարված	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	2021թ. ընթացքում մարմարված	2021թ. ընթացքում մարմարված
— Majorel Group					
Luxembourg S.A.	1,306,022	607,425	1,466,956	2,165,554	621,159
	1,306,022	607,425	1,466,956	2,165,554	621,159
					229,521

Գ-ԲՈՒԺԾԵՐ

Հազար դրամ	Մնացորդը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին	Տարվա ընթացքում մարտնչություն	Մնացորդը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին	Տարվա ընթացքում մարտնչություն
Կապակցված բնկերություն				
Majorel Georgia LLC	-	41,617	1,585	22,810
Majorel Deutschland GmbH	16,939	131,933	12,194	98,313
Majorel Estonia OU	15,832	40,597	3,473	10,290
Majorel Group Luxembourg S.A.	11,846	71,878	6,624	46,070
Majorel Holding Nederland B.V.	2,760	95,997	9,882	94,475
Majorel Berlin GmbH	1,850	14,435	905	12,866
Arvato Systems GmbH	111	1,568	124	1,213
Bertelsmann SE&Co. KGaA	45	208	20	0
Majorel SP Solutions SAU	-	989	-	-
MAJOREL POLSKA Sp. z o.o.	-	15,222	2,446	-
Majorel Munster GmbH	-	202	-	-
	49,384	414,646	37,253	286,039

Վաճառքներ

Հազար դրամ	Մնացորդը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին	Տարվա ընթացքում մարտնչություն	Մնացորդը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին	Տարվա ընթացքում մարտնչություն
Կապակցված բնկերություն				
Majorel Deutschland GmbH	-	142	-	-
Majorel Group Luxembourg S.A.	4,472	41,580	-	-
MSE - Majorel Strategy and Expertise SRL	-	618,047	75,676	666,373
Majorel Holding Nederland B.V.	83,836	80,638	1	301
Majorel Berlin GmbH	-	221	-	-
MAJOREL POLSKA Sp. z o.o.	1,763	195	-	-
	90,071	740,628	75,677	666,674

23.3 Գործարքներ դեկտեմբերի 31-ի նկանց ամսմիջական ազգականմանի հետ

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության տնօրինությունը է Գարի Աղարելյանը։ Հիմնական դեկավար անձնակազմը ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացել է հետևյալ վարձատրությունը, որը ներառված է «Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին» հոդվածում։

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Աշխատավարձ և պարզաւորություն, ներառյալ սպասական ապահովության վճարները		
	137,622	125,471
	137,622	125,471